

Izveštaj o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja
za godinu koja je završila 31. decembra 2015. godine
JKP VODOVOD I KANALIZACIJA d.o.o. Velika Kladuša

ARevizija Revita.

Zajedno uspješni.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE	6
IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA.....	7
IZVJEŠTAJ O DOBITI I GUBITKU.....	8
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU	10
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	12
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU	13
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE	14
SUBJEKAT IZVJEŠTAVANJA	14
1. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE.....	14
1.1. OSNOVA ZA PRIPREMU	14
1.2. RAZLIKOVANJE NA KRATKOTRAJNO/ DUGOTRAJNO	14
1.3. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI	15
1.4. PRIHODI.....	16
<i>Prihodi od prodaje proizvoda i robe.....</i>	<i>16</i>
<i>Prihodi od prodaje usluga.....</i>	<i>16</i>
<i>Prihodi od najma .....</i>	<i>16</i>
<i>Prihodi od kamata .....</i>	<i>16</i>
1.5. DRŽAVNA DAVANJA	16
1.6. OPOREZIVANJE	16
<i>Tekući porez .....</i>	<i>17</i>
<i>Odgođeni porez.....</i>	<i>17</i>
<i>Tekući i odgođeni porezi tekuće godine .....</i>	<i>17</i>
1.7. STRANE VALUTE	17
1.8. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	17
<i>Priznavanje i mjerenje .....</i>	<i>17</i>
1.9. NAJMOVI.....	18
<i>Društvo kao najmoprimac.....</i>	<i>18</i>
<i>Društvo kao najmodavac.....</i>	<i>18</i>
1.10. NEMATERIJALNA IMOVINA	19
1.11. FINANSIJSKI INSTRUMENTI - POČETNO PRIZNAVANJE I NAKNADNO MJERENJE	19
<i>Nederivativna finansijska imovina .....</i>	<i>19</i>
<i>Početno priznavanje i mjerenje .....</i>	<i>19</i>
<i>Naknadno mjerenje .....</i>	<i>19</i>
<i>Dani zajmovi i potraživanja.....</i>	<i>19</i>
<i>Umanjenje vrijednosti finansijske imovine .....</i>	<i>20</i>
<i>Nederivativne finansijske obaveze .....</i>	<i>20</i>
<i>Početno priznavanje i mjerenje .....</i>	<i>20</i>
<i>Naknadno mjerenje .....</i>	<i>21</i>
<i>Kredit i zajmovi .....</i>	<i>21</i>
<i>Prestanak priznavanja .....</i>	<i>21</i>
<i>Prebijanje finansijskih sredstava i obaveza .....</i>	<i>21</i>
1.12. ZALIHE	21
1.13. UMANJENJE VRIJEDNOSTI NEFINANSIJSKE IMOVINE.....	22
1.14. NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI	22
1.15. REZERVIRANJA	22
2. PROMJENE U RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA.....	23
<i>NOVI I PRERAĐENI STANDARDI I INTERPRETACIJE .....</i>	<i>23</i>
3. KRITIČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI NEIZVJESNOSTI PROCJENA	26
<i>Prosudbe .....</i>	<i>26</i>
<i>Procjene i pretpostavke .....</i>	<i>26</i>
<i>Korisni vijek upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme .....</i>	<i>26</i>
<i>Rezerviranja za sudske sporove .....</i>	<i>26</i>
<i>Umanjenje vrijednosti potraživanja .....</i>	<i>26</i>
4. PRIHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI	27

1.16.	ANALIZA PRIHODA PO GLAVNIM PROIZVODIMA I USLUGAMA	27
1.17.	INFORMACIJE O TERITORIJALNIM PODRUČJIMA	27
1.18.	INFORMACIJE O NAJVEĆIM KUPCIMA	28
5.	PRIHODI OD ULAGANJA	28
6.	OSTALI DOBICI I GUBICI	28
7.	FINANSIJSKI TROŠKOVI	29
8.	OSTALI TROŠKOVI	29
1.19.	TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	29
1.20.	NEMATERIJALNI TROŠKOVI	30
9.	REZULTAT TEKUĆE GODINE IZ AKTIVNIH DIJELOVA POSLOVANJA	30
1.21.	GUBICI ZBOG UMANJENJA VRIJEDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE	30
1.22.	AMORTIZACIJA MATERIJALNE I NEMATERIJALNE IMOVINE	30
1.23.	UKUPNI TROŠKOVI MATERIJALNIH PRAVA (PRIMANJA) ZAPOSLENIH	31
10.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	31
	<i>Zemljišta .....</i>	<i>33</i>
	<i>Građevinski objekti .....</i>	<i>33</i>
	<i>Investicije u toku .....</i>	<i>33</i>
11.	OSTALA NEMATERIJALNA IMOVINA	33
12.	ZALIHE	34
13.	POTRAŽIVANJA OD KUPACA I DRUGA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	35
	<i>NAPOMENA .....</i>	<i>36</i>
14.	OSTALA IMOVINA	37
15.	VLASNIČKI KAPITAL	38
16.	ZADRŽANA DOBIT	38
17.	REZERVE IZ REVALORIZACIJE NEKRETNINA	38
18.	DUGOROČNA REZERVISANJA	38
19.	OBAVEZE PO ZAJMOVIMA I KREDITIMA	39
20.	OSTALE OBAVEZE	39
21.	OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA	40
22.	FINANSIJSKI INSTRUMENTI	40
1.24.	UPRAVLJANJE KAPITALOM	40
1.25.	KATEGORIJE FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA	41
1.42.	CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA FINANSIJSKIM RIZICIMA	41
	<i>Upravljanje tržišnim rizikom .....</i>	<i>41</i>
	<i>i. Valutni rizik .....</i>	<i>41</i>
	<i>ii. Analiza osjetljivosti na valutni rizik .....</i>	<i>42</i>
	<i>Upravljanje kreditnim rizikom .....</i>	<i>42</i>
	<i>Upravljanje rizikom likvidnosti .....</i>	<i>42</i>
	<i>Mjerenje fer vrijednosti .....</i>	<i>43</i>
23.	NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI	43
24.	NEPREDVIĐENE OBAVEZE I NEPREDVIĐENA IMOVINA	43
25.	DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG PERIODA	43
26.	NOVI I PRERAĐENI MSFI – JEVI KOJI NISU NA SNAZI ZA GODINU ZAKLJUČNO S 31. DECEMBROM 2015. GODINE, UZ DOPUŠTENU RANIJU PRIMJENU	44
27.	ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	44
28.	PROVOĐENJE ANGAŽMANA	45
29.	POSLOVANJE SUBJEKTA	46

30.	PREDMET REVIZIJE	46
31.	NAČIN I OPSEG PROVOĐENJA ANGAŽMANA.....	47
32.	PRISTUP DOKUMENTIMA I INFORMACIJAMA	47
33.	INTERNE KONTROLE.....	47
34.	ZNAČAJNI RIZICI.....	47
35.	ČINJENICE ZA KOJE IMAMO OBAVEZU OBAVIJESTITI UPRAVU	48

TABELA 1: IZVJEŠTAJ O DOBITI I GUBITKU.....	8
TABELA 2: IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU	10
TABELA 3: IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	12
TABELA 4: IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU	13
TABELA 5: AMORTIZACIJA.....	18
TABELA 6: VRSTE PRIHODA IZ OSNOVNE DJELATNOSTI.....	27
TABELA 7: ANALIZA PRIHODA PO GLAVNIM PROIZVODIMA I USLUGAMA	27
TABELA 8: INFORMACIJE O TERITORIJALNIM PODRUČJIMA	27
TABELA 9: PRIHODI OD ZAKUPA.....	28
TABELA 10: KAMATNI PRIHODI	28
TABELA 11: OSTALI PRIHODI I DOBICI.....	28
TABELA 12: OSTALI RASHODI I GUBICI.....	29
TABELA 13: FINANSIJSKI TROŠKOVI.....	29
TABELA 14: TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	29
TABELA 15: STRUKTURA TROŠKOVA PROIZVODNIH USLUGA	29
TABELA 16: NEMATERIJALNI TROŠKOVI.....	30
TABELA 17: STRUKTURA NEMATERIJALNIH TROŠKOVA	30
TABELA 18: GUBICI ZBOG UMANJENJA VRIJEDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE	30
TABELA 19: AMORTIZACIJA MATERIJALNE I NEMATERIJALNE IMOVINE	30
TABELA 20: UKUPNI TROŠKOVI MATERIJALNIH PRAVA (PRIMANJA) ZAPOSLENIH.....	31
TABELA 21: TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA.....	31
TABELA 22: STRUKTURA TROŠKOVA PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA	31
TABELA 23: NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA U UPOTREBI	31
TABELA 24: POVEZIVANJE KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI DUGOTRAJNE MATERIJALNE IMOVINE NA POČETKU I NA KRAJU PERIOD	32
TABELA 25: POVEZIVANJE KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI DUGOTRAJNE NEMATERIJALNE IMOVINE NA POČETKU I NA KRAJU PERIODA	33
TABELA 26: ZALIHE	34
TABELA 27: MATERIJALNI TROŠKOVI.....	34
TABELA 28: NEMATERIJALNI TROŠKOVI.....	34
TABELA 29: POTRAŽIVANJA OD KUPACA I DRUGA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	35
TABELA 30: ANALIZA DOSPJELIH POTRAŽIVANJA KOD KOJIH NIJE UTVRĐENA SMANJENA VRIJEDNOST	35
TABELA 31: AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	37
TABELA 32: KAPITAL	38
TABELA 33: ZADRŽANA DOBIT ILI GUBITAK.....	38
TABELA 34: REVALORIZACIONE REZERVE	38
TABELA 35: DUGOROČNA REZERVISANJA	38
TABELA 36: FINANSIJSKE OBAVEZE	39
TABELA 37: OBAVEZE PO OSNOVU PLAĆA	39
TABELA 38: OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	39
TABELA 39: OBAVEZE IZ POSLOVANJA	40
TABELA 40: KOEFICIJENT FINANSIRANJA.....	40
TABELA 41: KATEGORIJE FINANSIJSKIH INSTRUMENATA	41
TABELA 42: VALUTNI RIZIK	41
TABELA 43: ANALIZA OSJETLJIVOSTI NA VALUTNI RIZIK.....	42
TABELA 44: HIJERARHIJA FER VRIJEDNOSTI	43
TABELA 45: NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI.....	43

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu s važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uprava je dužna osigurati da finansijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu sastavljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje objavljuje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), tako da daju istinitu i objektivnu sliku finansijskog položaja i rezultata poslovanja za taj period.

Uprava razumno očekuje da ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvata načelo neograničenosti vremena poslovanja pri izradi finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja uključuju osiguravanje:

- Odabira i dosljednog primjenjivanja odgovarajućih računovodstvenih politika;
- Razumnih i opreznih prosudbi i procjena;
- Primjenjivanja važećih računovodstvenih standarda, te
- Pripremu finansijskih izvještaja po načelu vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprimjerno pretpostaviti da će Društvo nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje će u bilo kojem trenutku s prihvatljivom tačnošću odražavati finansijski položaj Društva, kao i njegovu usklađenost s važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, te u skladu s tim i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odobrila finansijske izvještaje za izdavanje dana 28. februara 2016. godine. Izmijenjeni finansijski izvještaji dostavljeni su 17. maja 2016. godine.

U ime Uprave potpisao:

Edin Kekić, direktor

JKP VODOVOD I KANALIZACIJA d.o.o. Velika Kladuša

KULIŠTE br. 2 , VELIKA KLADUŠA

17. maja 2016. godine

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

UPRAVI I VLASNICIMA JKP VODOVOD I KANALIZACIJA d.o.o. Velika Kladuša

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja **JKP VODOVOD I KANALIZACIJA d.o.o. Velika Kladuša** (dalje u tekstu: Društvo), koji obuhvataju Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2015. godine, Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama kapitala i novčanom toku za godinu tada završenu, te Bilješke uz finansijske izvještaje koje se sastoje od sažetka značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja, uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila od strane revizora, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su finansijski izvještaji bez materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja. Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama prikazanim u finansijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja u finansijskim izvještajima koja mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvještaja u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva. Revizija isto tako uključuje ocjenu primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena koje je definirala Uprava, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza finansijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i čine odgovarajuću osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

OSNOVA ZA MIŠLJENJE S REZERVOM

Na dan 31. decembra 2015. godine Društvo je iskazalo potraživanja od kupaca u iznosu od 1.301.203 KM. Od navedenog iznosa, iznos od 687.121 KM odnosi se na utužena sumnjiva i sporna potraživanja. Društvo nije testiralo navedena potraživanja na umanjene vrijednosti tokom 2015. godine. Prema našem mišljenju, postoje indikatori koji ukazuju da je vrijednost ove imovine umanjena. Nismo u mogućnosti utvrditi učinke eventualnih ispravaka, ako bi ih bilo, na finansijske izvještaje za 2015. godinu.

MIŠLJENJE S REZERVOM

Prema našem mišljenju, osim mogućih ispravaka koji mogu proizaći iz navedenog u dijelu „Osnova za mišljenje s rezervom“, finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2015. godine te rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja.

Cazin, 17. maja 2016. godine

Dženita Bećiragić
U ime i za Revizija Revita d.o.o. Cazin

Džemal Aganspahić
Partner i ovlašteni revizor

IZVJEŠTAJ O DOBITI I GUBITKU

TABELA 1: IZVJEŠTAJ O DOBITI I GUBITKU

(svi iznosi izraženi su u konvertibilnim markama)		BILJEŠKA	2015	2014
1	2	3	4	
DOBIT ILI GUBITAK PERIODA				
POSLOVNI PRIHOD I RASHOD				
POSLOVNI PRIHODI			2.405.778	2.227.085
Prihodi od prodaje učinaka	4		2.346.442	2.172.748
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu			2.346.442	2.172.748
Ostali poslovni prihodi	5		59.336	54.337
POSLOVNI RASHODI			2.302.481	2.219.173
Materijalni troškovi			589.547	570.395
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	1.23		1.257.491	1.170.962
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenim			1.013.422	992.541
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih			224.899	169.098
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima			19.170	9.323
Troškovi proizvodnih usluga	1.19		87.481	96.165
Amortizacija	1.22		191.607	204.302
Nematerijalni troškovi	1.20		176.355	177.349
DOBIT OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			103.297	7.912
FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI				
FINANSIJSKI PRIHODI			71.608	48.232
Prihodi od kamata			38.123	48.232
Pozitivne kursne razlike			33.485	0
FINANSIJSKI RASHODI	7		171.799	78.433
Rashodi kamata			52.569	63.437
Negativne kursne razlike			119.230	14.996
GUBITAK OD FINANSIJSKE AKTIVNOSTI			100.191	30.201
DOBIT REDOVNE AKTIVNOSTI			3.106	0
GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI			0	22.289
OSTALI PRIHODI I RASHODI				
OSTALI PRIHODI I DOBICI	6		35.050	0
Dobici od prodaje stalnih sredstava			433	0
Viškovi			34.617	0
OSTALI RASHODI I GUBICI			30.916	3.504
Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava			1.296	0
Rashodi po osnovi ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja			29.620	3.504
DOBIT PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA			4.134	0
GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA			0	3.504
DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA				
DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE POREZA			7.240	0
GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE POREZA			0	25.793
POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA				

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015. GODINE

NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA

NETO DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA

7.240

0

NETO GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA

0

25.793

NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA

NETO DOBIT PERIODA

7.240

0

NETO GUBITAK PERIODA

0

25.793

UKUPNO NETO SVEOBUHvatNA DOBIT PERIODA

7.240

0

UKUPNO NETO SVEOBUHvatNI GUBITAK PERIODA

0

25.793

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU

TABELA 2: IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU

(svi iznosi izraženi su u konvertibilnim markama)		BILJEŠKA	2015	2014
1	2	3	4	
AKTIVA				
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI			22.305.587	21.242.232
Nematerijalna sredstva	11		7.354	11.030
Ostala nematerijalna sredstva			7.354	11.030
Nekretnine, postrojenja i oprema	10		22.292.833	21.225.802
Zemljište	0		370.129	370.129
Građevinski objekt	0		19.483.626	19.573.660
Postrojenja i oprema			651.072	737.991
Stambene zgrade i stanovi			19.047	19.047
Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0		1.768.959	524.975
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva			5.400	5.400
TEKUĆA SREDSTVA			1.575.377	2.745.715
Zalihe i sredstva namijenjeni prodaji	12		184.400	181.014
Sirovine i materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar			184.400	181.014
Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani			1.390.977	2.564.701
Gotovina i gotovinski ekvivalenti			44.409	32.779
Gotovina			44.409	32.779
Kratkoročna potraživanja	13		1.307.283	2.477.748
Kupci u zemlji			1.301.203	2.472.428
Druga kratkoročna potraživanja			6.080	5.320
Potraživanje za PDV			242	209
Aktivna vremenska razgraničenja	14		39.043	53.965
POSLOVNA AKTIVA			23.880.964	23.987.947
UKUPNA AKTIVA			23.880.964	23.987.947

(svi iznosi izraženi su u konvertibilnim markama)		BILJEŠKA	2015	2014
1	2	3	4	
PASIVA				
KAPITAL			20.382.170	20.377.874
Osnovni kapital	15		20.632.290	20.632.290
Državni kapital			20.632.290	20.632.290
Revalorizacione rezerve	17		272.205	275.149
Neraspoređena dobit	16		61.923	54.683
Neraspoređena dobit ranijih godina			54.683	54.683
Neraspoređena dobit izvještajne godine			7.240	0
Gubitak do visine kapitala			584.248	584.248
Gubitak ranijih godina			584.248	558.455
Gubitak izvještajne godine			0	25.793
DUGOROČNA REZERVISANJA	18		2.086.826	2.094.792
Dugoročna razgraničenja			2.086.826	2.094.792
DUGOROČNE OBAVEZE	19		692.344	801.814
Dugoročni krediti			692.344	801.814
KRATKOROČNE OBAVEZE	20		717.126	708.212
Kratkoročne finansijske obaveze	19		233.198	259.015
Kratkoročni dio dugoročnih obaveza			182.909	205.829
Ostali kratkoročne finansijske obaveze			50.289	53.186
Obaveze iz poslovanja	21		304.012	325.898
Primljeni avansi, depoziti i kaucije			34.188	34.188
Dobavljači u zemlji			267.169	284.297
Dobavljači u inostranstvu			2.655	7.413
Obaveze po osnovi plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih			116.940	85.750
Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća			90.440	85.750
Obaveze za ostala primanja zaposlenih			26.500	0
Druge obaveze			2.665	2.497
Obaveze za PDV			22.794	21.135
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine			37.517	13.917
PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			2.498	5.255
POSLOVNA PASIVA			23.880.964	23.987.947
UKUPNA PASIVA			23.880.964	23.987.947

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

TABELA 3: IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

(svi iznosi izraženi su u konvertibilnim markama)	BILJEŠKA	2015	2014
		3	4
NOVČANI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Prilivi novca iz poslovnih aktivnosti		3.061.975	2.721.101
Prilivi od kupaca i primljeni avansi		3.017.959	2.663.820
Ostali prilivi od poslovnih aktivnosti		44.016	57.281
Odlivi novca iz poslovnih aktivnosti		2.787.659	2.444.792
Odlivi iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi		1.123.527	895.993
Odlivi iz osnova plaća, naknada plaća i druga primanja zaposlenih		1.209.595	1.197.692
Odlivi iz osnova plaćenih kamata		56.822	65.596
Odlivi iz osnova poreza i drugih dažbina		373.351	275.444
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti		24.364	10.067
Neto prilik novca iz poslovnih aktivnosti		274.316	276.309
Neto odliv novca iz poslovnih aktivnosti		0	0
NOVČANI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
Prilivi novca iz ulagačkih aktivnosti		44.093	0
Prilivi iz osnova prodaje osnovne imovine		40.503	0
Prilivi iz osnova kamata		3	0
Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana		3.587	0
Odlivi novca iz ulagačkih aktivnosti		85.746	28.798
Odlivi iz osnova kupovine osnovne imovine		85.746	0
Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana		0	28.798
Neto prilik novca iz ulagačkih aktivnosti		0	0
Neto odliv novca iz ulagačkih aktivnosti		41.653	28.798
NOVČANI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
Prilivi novca iz finansijskih aktivnosti		917.184	996.569
Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza		917.184	996.569
Odlivi novca iz finansijskih aktivnosti		1.138.217	1.229.756
Odlivi iz osnova dugoročnih kredita		218.135	193.896
Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza		920.082	1.035.860
Neto odliv novca iz finansijskih aktivnosti		221.033	233.187
UKUPNI PRILIVI NOVCA		4.023.252	3.717.670
UKUPNI ODLIVI NOVCA		4.011.622	3.703.346
NETO PRILIV NOVCA		11.630	14.324
NETO ODLIV NOVCA		0	0
NOVAC NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA		32.779	33.451
Negativne kursne razlike iz osnova preračuna novca		0	14.996
NOVAC NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA		44.409	32.779

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU

TABELA 4: IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU

(svi iznosi izraženi su u konvertibilnim markama)	Dionički kapital/ učeji	Revalorizacione rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana dobiti/gubitak	UKUPNO	MANJINSKI INTERES	UKUPNI KAPITAL
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Stanje na dan 31.12.2013. godine	20.632.290	278.093	0	0	-503.772	20.406.611	0	20.406.611
Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2013.,odnosno 01.01.2014. godine	20.632.290	278.093	0	0	-503.772	20.406.611	0	20.406.611
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	0	-2.944	0	0	0	-2.944	0	-2.944
Neto dobit/ gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	-25.793	-25.793	0	-25.793
Stanje na dan 31.12.2014., odnosno 01.01.2015. godine	20.632.290	275.149	0	0	-529.565	20.377.874	0	20.377.874
Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2014., odnosno 01.01.2015. godine	20.632.290	275.149	0	0	-529.565	20.377.874	0	20.377.874
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	0	-2.944	0	0	0	-2.944	0	-2.944
Neto dobit/ gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	7.240	7.240	0	7.240
Stanje na dan 31.12.2015. godine	20.632.290	272.205	0	0	-522.325	20.382.170	0	20.382.170

U ime Uprave potpisao

Edin Kekić, direktor

SUBJEKAT IZVJEŠTAVANJA

Finansijski izvještaji subjekta **JKP VODOVOD I KANALIZACIJA d.o.o. Velika Kladuša** za godinu završenu 31. decembra 2015. godine odobreni su za objavljivanje u skladu s odlukom Uprave na dan **25. februara 2016.** godine. Oblik organiziranja je društvo ograničene odgovornosti. Osnovna djelatnost Društva je uklanjanje otpadnih voda i odvoz smeća. Sjedište Društva je u ul. **KULIŠTE br. 2 , VELIKA KLADUŠA**. Izmijenjene bilješke uz finansijske izvještaje dostavljene su **17. maja 2016. godine.**

1. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

1.1. OSNOVA ZA PRIPREMU

Finansijski izvještaji Društva su pripremljeni u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI), kako su izdani od strane International Accounting Standards Board (IASB).

Finansijski izvještaji su pripremljeni po načelu historijskog troška. Stavke uključene u finansijske izvještaje iskazane su u bosanskohercegovačkim markama (BAM). Društvo objavljuje usporedne informacije iz prethodnog perioda za sve iznose iskazane u finansijskim izvještajima. Dodatno, Društvo sastavlja izvještaj o finansijskom položaju na početku najranijeg usporednog perioda ako subjekt neku računovodstvenu politiku primjenjuje retroaktivno, ili ako retroaktivno prepravljaju stavke u svojim finansijskim izvještajima ili ako reklasificira stavke u finansijskim izvještajima.

1.2. RAZLIKOVANJE NA KRATKOTRAJNO/ DUGOTRAJNO

Društvo u izvještaju o finansijskom položaju dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu te dugoročne i kratkoročne obaveze prezentira kao odvojene stavke. Imovina se smatra kratkotrajnom kada:

- Očekuje se njena realizacija ili prodaja ili potrošnja u redovnom poslovnom ciklusu
- Imovina se drži prvenstveno radi trgovanja
- Očekuje se realizacija unutar dvanaest mjeseci nakon izvještajnog perioda
Ili
- Se radi o novcu ili novčanom ekvivalentu, osim ako je mogućnost razmjene ili uporabe takvog sredstva za podmirenje obaveza ograničena za vrijeme od najmanje dvanaest mjeseci nakon izvještajnog perioda.

Svu ostalu imovinu Društvo klasificira kao dugoročnu imovinu.

Obaveza se klasificira kao kratkoročna kada:

- Očekuje se da će biti podmirena u toku redovnog poslovnog ciklusa
- Drži se prvenstveno radi trgovanja
- Podmirenje obaveze dospijeva unutar dvanaest mjeseci nakon kraja perioda
Ili
- Nema bezuslovnog prava odgađanja podmirenja obaveza za najmanje dvanaest mjeseci nakon izvještajnog datuma.

Sve ostale obaveze Društvo klasificira kao dugoročne obaveze.

Odgođena porezna sredstva i odgođena porezna imovina se klasificiraju kao dugoročna imovina i dugoročne obaveze.

1.3. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

Društvo mjeri finansijska sredstva po fer vrijednosti na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju, za sljedeće stavke:

- Finansijski instrumenti (uključujući one po amortiziranom trošku).

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obaveze u urednoj transakciji među tržišnim sudionicima na datum mjerenja. Fer vrijednost je cijena postignuta u prodaji imovine, odnosno prijenosu obaveze u transakciji s tržišnim sudionikom na glavnom tržištu, tj. tržištu s najvećim prometom i najintenzivnijim aktivnostima predmetnom imovinom odnosno obavezom. Ako ne postoji glavno tržište, koristi se cijena najpovoljnijeg tržišta, tj. tržišta na kojem bi subjekt mogao postići najpovoljniju cijenu.

Fer vrijednost nefinansijske imovine mjeri se prema maksimalnoj i najboljoj mogućoj upotrebi kod tržišnog sudionika.

Fer vrijednost neke obaveze ili vlasničkog instrumenta subjekta utvrđuje se uz pretpostavku da će instrument biti prenesen na datum mjerenja, ali da će i dalje biti otvoren, tj. da je riječ o vrijednosti u prijenosu, a ne o gašenju ili troškovima namire.

Društvo koristi tehnike vrednovanja koje su adekvatne okolnostima i za koje postoji dovoljno dostupnih podataka za mjerenje fer vrijednosti pri čemu je neophodno maksimizirati korištenje odgovarajućih ulaznih podataka koji se mogu pratiti, te minimizirati korištenje ulaznih podataka koji se ne mogu pratiti.

Pri mjerenju fer vrijednosti definirana je hijerarhija fer vrijednosti koja se koristi kod finansijskih izvještaja, a podijeljena je na tri razine ovisno o mogućnostima praćenja ulaznih podataka na osnovu kojih je određena fer vrijednost:

- razina 1 – neprilagođene kotirajuće cijene za istu imovinu i obaveze na aktivnom tržištu
- razina 2 – tehnika mjerenja koja uključuje podatke koji nisu cijene koje kotiraju i vidljive su za predmetnu imovinu, odnosno, obavezu, direktno ili indirektno.
- razina 3 – tehnika mjerenja koja uključuje podatke o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi, te se koriste u mjeri u kojoj relevantni, vidljivi ulazni podaci nisu dostupni.

Naredna tabela prikazuje tehnike mjerenja korištene u razini 2 i 3 fer vrijednosti, kao i korištene značajne podatke koji nisu vidljivi:

Vrsta	Tehnika vrednovanja	Značajni korišteni podaci koji nisu vidljivi
Druge finansijske obaveze	Metoda diskontiranih novčanih tijekova	Nije primjenljivo

1.4. PRIHODI

Prihodi se priznaju kada postoji vjerovatnost da će ekonomske koristi povezane s transakcijom ući u Društvo i kada se iznos prihoda može pouzdano mjeriti, bez obzira na to da li se desila naplata. Prihod se mjeri po fer vrijednosti naknade koja je primljena ili se potražuje, uzimajući u obzir sporazumom definirane uvjete i isključujući poreze ili carine. Društvo je procijenilo svoje finansijske ugovore po navedenim kriterijima i zaključilo da se ponaša kao principal u svim ugovorima.

Specifični kriteriji za priznavanje prihoda navedeni u nastavku moraju biti ispunjeni prije priznavanja prihoda:

Prihodi od prodaje proizvoda i robe

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se kada je Društvo prenijelo značajne rizike i koristi od vlasništva robe na kupca i ako je vjerovatno da će Društvo primiti ranije dogovorene uplate. Ti se kriteriji smatraju zadovoljenim kada su proizvodi ili roba dostavljeni kupcu. Gdje kupac ima pravo povrata, Društvo odgađa priznavanje prihoda sve dok pravo na povrat ne istekne.

Prihodi od prodaje usluga

Pod uslovom da je iznos prihoda moguće pouzdano izmjeriti i ako je vjerovatno da će Društvo primiti naknadu, prihodi od usluga se priznaju u periodu u kojem su iste pružene. Prihodi od prodaje usluga priznaju se prema stepenu dovršenosti ugovora.

Prihodi od najma

Prihodi od operativnih najmova se ravnomjerno priznaju u prihod, po linearnoj osnovi tokom trajanja najma, osim kad neka druga systemska osnova bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od uporabe iznajmljenog sredstva. Prihodi od iznajmljivanja se priznaju kao ostali poslovni prihodi.

Prihodi od kamata

Za sve finansijske instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku i kamate se priznaju primjenom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda, do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obaveze. Prihodi od kamata se iskazuju u okviru finansijskih prihoda u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

1.5. DRŽAVNA DAVANJA

Državna davanja se priznaju kada postoji razumno uvjerenje da će subjekt udovoljavati uslovima uz koje se daju te potpore i da će potpore biti primljene. Državna davanja se priznaju u dobit ili gubitak na systemskoj osnovi, tokom perioda u kojem subjekt odnosne troškove, za čije su pokriće davanja namijenjena, priznaje kao rashod. Ako se državno davanje odnosi na imovinu, davanje se iskazuje kao odgođeni prihod koji se priznaje u dobit ili gubitak na systemskoj i racionalnoj osnovi tokom korisnog vijeka trajanja sredstva. Ako je državno davanje u obliku nenovčanih sredstava procjenjuje se fer vrijednost nenovčanog sredstva i davanje i sredstvo se računovodstveno iskazuju po toj fer vrijednosti.

1.6. OPOREZIVANJE

Rashod temeljem poreza na dobit je zbroj tekuće porezne obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obaveza temelji se na oporezivoj dobiti tekuće godine. Oporeziva dobit razlikuje se od dobiti prije poreza iskazane u izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili odbitne u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obaveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na kraju izvještajnog perioda na snazi, odnosno uskoro na snazi.

Odgođeni porez

Odgođena porezna obaveza se priznaje za sve oporezive privremene razlike.

Odgođena porezna sredstva se priznaju za prenosive i neiskorištene porezne gubitke i neiskorištene porezne kredite u mjeri u kojoj je vjerojatno da će buduća oporeziva dobit, za koju neiskorišteni porezni gubici i neiskorišteni krediti mogu biti upotrijebljeni, biti raspoloživa. Knjigovodstvena vrijednost odgođenog poreznog sredstva se provjerava na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju i umanjuje se u iznosu u kojem više nije vjerojatno da će raspoložive oporezive dobiti biti dovoljno da se iskoristi dio ili cijeli iznos odgođenog poreznog sredstva.

Tekući i odgođeni porezi tekuće godine

Tekući i odgođeni porezi se priznaju u dobit i gubitak, osim poreza koji se odnose na stavke koje se iskazuju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti ili direktno u kapitalu, u kom slučaju se i porez također iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, odnosno izravno u kapitalu.

1.7. STRANE VALUTE

Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, transakcije u stranim valutama koje nisu funkcijska valuta subjekta, tj. u stranim valutama su evidentirane primjenom valutnih tečajeva na snazi na datum transakcije. Monetarne stavke u stranim valutama se na kraju svakog izvještajnog perioda ponovno preračunavaju po tečaju važećem na kraju toga razdoblja. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti koje su nominirane u stranim valutama se ponovno preračunavaju po tečaju važećem na datum utvrđivanja njihove vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti koje se vode po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovno. Tečajne razlike se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem nastaju.

1.8. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Priznavanje i mjerenje

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje. Takvi troškovi uključuju trošak zamjene dijela postrojenja i opreme i troškove pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati dugoročnim projektima izgradnje ako su ispunjeni kriteriji za kapitalizaciju. Kada sastavni dijelovi nekih predmeta nekretnina, postrojenja i opreme budu zamijenjeni u redovnim razmacima, Društvo ih amortizira zasebno utemeljeno na njihovom specifičnom vijeku trajanja. Pored toga, kada se obavlja veliki pregled, trošak tog pregleda se priznaje u knjigovodstvenu vrijednost tog sredstva kao trošak zamjene ako su zadovoljeni kriteriji za priznavanje. Svi drugi troškovi popravke i održavanja se priznaju kao rashod u trenutku nastanka događaja. Sadašnja vrijednost troškova demontaže, uklanjanja sredstva i obnavljanja mjesta na kojem je sredstvo smješteno priznaju se kao trošak nabave.

Nekretnine, postrojenja i oprema prenesena s kupca početno se mjeri po fer vrijednosti na datum na koji je prenesena kontrola nad imovinom. Amortizirajući iznos ostale imovine sistematski se raspoređuje tokom njegovog korisnog vijeka uporabe u svrhu alokacije troška kako slijedi:

TABELA 5: AMORTIZACIJA

Naziv materijalne imovine	U godinama/ procentima
Građevine	1,5 do 5 %
Stanovi	1,80%
Oprema	11 do 20 %

U trenutku kada se više ne očekuju buduće ekonomske koristi od uporabe imovine, odnosno onda kad te koristi više nije moguće ostvarivati kroz upotrebu, a ni kroz prodaju, darovanje i slično, jer nemaju nikakvu upotrebnu vrijednost, donosi se odluka o rashodovanju te imovine odnosno odluka o definitivnom isključenju iste iz poslovnih knjiga. Dobit ili gubitak koji nastaje otuđenjem stalnih sredstava je razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti. Ovaj iznos se obuhvaća u ostalim prihodima i dobitima, odnosno u ostalim rashodima i gubicima u okviru izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti.

Procijenjeni ostatak vrijednosti, korisni vijek uporabe sredstva i metode amortizacije se preispituju najmanje jednom na kraju svake poslovne godine i po potrebi usklađuju. U slučaju da je knjigovodstveni iznos imovine veći od procijenjenog nadoknadivog iznosa razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa.

1.9. NAJMOVI

Utvrđivanje da li je neki sporazum ugovor o najmu ili da li sadrži ugovor o najmu zasniva se na suštini sporazuma. Sporazum je ugovor o najmu, ili sadrži najam, ako ispunjenje sporazuma zavisi od korištenja određenog sredstva ili određenih sredstava, ili se sporazumom prenosi pravo na korištenja sredstva, čak i ako to pravo nije izričito navedeno u sporazumu.

Društvo kao najmoprimac

Najam se klasifikuje kao operativni najam ako se njime ne prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s najmom.

Naknade koje se plaćaju u okviru poslovnih najмова priznaju se kao rashod linearno tijekom trajanja najma, osim ako neka druga systemska osnova ne odražava kvalitetnije vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu. Nepredviđene najamnine temeljem poslovnih najмова se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Društvo kao najmodavac

Prihodi od najamnina temeljem poslovnog najma priznaju se linearno tijekom razdoblja predmetnog najma. Početni indirektni troškovi pregovaranja i ugovaranja poslovnog najma se pripisuju knjigovodstvenom iznosu predmeta najma i priznaju linearno tijekom razdoblja najma.

1.10. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalno sredstvo zasebno stečeno početno se mjeri po trošku stjecanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se vodi po trošku stjecanja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Interno stvorena nematerijalna imovina, isključujući troškove razvoja, se ne priznaje. Povezani rashodi priznaju se kao rashod kada nastanu u dobiti ili gubitku.

Korisni vijek upotrebe nematerijalne imovine se procjenjuje kao ograničen ili neograničen.

Nematerijalna imovina sa ograničenim korisnim vijekom trajanja se amortizira i testira na umanjenje uvijek kada postoji bilo kakav pokazatelj da je vrijednost nematerijalnog sredstva umanjenja. Period amortizacije i metoda amortizacije nematerijalnog sredstva sa ograničenim korisnim vijekom trajanja se preispituje najmanje na kraju svake finansijske godine. Promjene u korisnom vijeku trajanja ili očekivanom modelu ostvarivanja budućih ekonomskih koristi sadržanih u sredstvu se tretiraju kao promjene u računovodstvenim procjenama. Rashodi po osnovu amortizacije nematerijalne imovine s ograničenim korisnim vijekom trajanja se priznaju u dobiti ili gubitku.

Nematerijalna imovina sa neograničenim korisnim vijekom upotrebe se ne amortizira, ali se testira na umanjenje vrijednosti godišnje, na individualnom nivou ili kao jedinica koja stvara novac. Korisni vijek upotrebe nematerijalnog sredstva koje se ne amortizira preispituje se godišnje, kako bi se odredilo da li događaji i okolnosti i dalje podupiru procjenu neodređenog korisnog vijeka njegove upotrebe. Ako ne podupiru, promjena procjene s neodređenog na određeni korisni vijek upotrebe se provodi prospektivno.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz prestanka priznavanja nematerijalne imovine određuje se kao razlika između neto iznosa potraživanja od otuđenja, ukoliko postoje, i knjigovodstvenog iznosa sredstava, te se priznaje u dobit ili gubitak kada se sredstvo prestane priznavati.

1.11. FINANSIJSKI INSTRUMENTI - POČETNO PRIZNAVANJE I NAKNADNO MJERENJE

Finansijski instrument je svaki ugovor uslijed kojeg nastaje finansijsko sredstvo jednog subjekta i finansijska obaveza ili vlasnički instrument drugog subjekta.

Nederivativna finansijska imovina

Početno priznavanje i mjerenje

Finansijska imovina se pri početnom priznavanju klasificira kao krediti i zajmovi. Svu finansijsku imovinu kod početnog priznavanja Društvo mjeri po njezinoj fer vrijednosti, uvećano, u slučaju finansijske imovine koja se ne vodi po fer vrijednosti u dobit ili gubitak, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili isporukom finansijske imovine.

Redovna kupnja ili prodaja finansijske imovine priznaje se i prestaje priznavati, zavisno od slučaja, na bazi računovodstva na datum trgovanja ili računovodstva na datum izmirenja.

Naknadno mjerenje

U svrhu naknadnog mjerenja finansijska imovina je klasificirana u sljedeće kategorije: zajmovi i potraživanja.

Dani zajmovi i potraživanja

Ova kategorija je najrelevantnija za Društvo. Zajmovi i potraživanja su nederivativna finansijska imovina s fiksnim ili odredivim načinom plaćanja kojima se ne trguje na aktivnom tržištu. Nakon početnog priznavanja ova imovina se mjeri po amotiziranom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope umanjeno za svaki gubitak od umanjenja. Amortizirani trošak se računa uzimajući u obzir svaki diskont ili premiju pri akviziciji i naknade i troškove koji su sastavni dio efektivne kamatne stope. Amortizacija efektivne kamatne stope se uključuje kao finansijski prihod u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti .

Gubici koji nastaju kao rezultat umanjenja se priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao finansijski rashod za kredite i u druge rashode za potraživanja. Za više informacija o potraživanjima od kupaca vidjeti bilješku u nastavku.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju, Društvo procjenjuje postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti finansijske imovine. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine postoji ako je nastalo jedan ili više događaja nakon početnog priznavanja imovine („događaj povezan s gubitkom“), koji ima utjecaj na procijenjene buduće novčane tijekove koji mogu biti pouzdano utvrđeni. Dokaz o umanjenju vrijednosti finansijske imovine uključuje značajne finansijske teškoće izdavatelja ili dužnika, nepodmirenje obaveza ili zakašnjenja plaćanja kamate i glavnice, mogućnost da će dužnik pokrenuti stečajni postupak ili postupak druge finansijske reorganizacije i vidljive podatke koji ukazuju na postojanje smanjenja procijenjenih budućih novčanih tijekova, kao promjene u platežnom statusu ili nacionalni ili lokalni ekonomski uslovi koji su povezani s nepodmirenjem obaveza.

Finansijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku

Za finansijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku, Društvo prvo procjenjuje postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti odvojeno za imovinu koja je pojedinačno značajna, i odvojeno ili zajednički za finansijsku imovinu koja nije pojedinačno značajna. Ako Društvo utvrdi da ne postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti, za pojedinačno procijenjenu imovinu, bez obzira da li je ista značajna ili ne, subjekt uključuje imovinu u grupu finansijske imovine sličnih obilježja i zajednički procjenjuje imovinu za potrebe umanjenja vrijednosti. Imovina koja se odvojeno procjenjuje u svrhu umanjenja vrijednosti, za koju je gubitak od umanjenja vrijednosti priznat ili se nastavlja priznavati, ne uključuje se u zajedničku procjenu za potrebe umanjenja vrijednosti.

Iznos umanjenja vrijednosti se mjeri kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tijekova (isključujući buduće očekivane kreditne gubitke koji još nisu nastali). Sadašnja vrijednost budućih novčanih tijekova se diskontira primjenom originalne efektivne kamatne stope finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijskog sredstva se izravno umanjuje za gubitke zbog umanjenja kod sve finansijske imovine, izuzev potraživanja od kupaca, kod kojih se knjigovodstvena vrijednost umanjuje kroz konto ispravke vrijednosti. Potraživanje koje se smatra nenaplativim se otpisuje s konta ispravka vrijednosti, a kasnija naplata prethodno otpisanih iznosa se odobrava kontu ispravku vrijednosti. Promjene iznosa iskazanog na kontu ispravka vrijednosti ulaze u dobit i gubitak.

Ako kod finansijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku u idućim razdobljima dođe do smanjenja gubitka zbog umanjenja njene vrijednosti i smanjenje se objektivno može povezati s događajem nakon priznavanja umanjenja, gubici koji su temeljem umanjenja vrijednosti te imovine prethodno priznati u dobit i gubitak se poništavaju do iznosa knjigovodstvene vrijednosti ulaganja s datumom na koji je utvrđeno smanjenje gubitka, a koji nije veći od amortiziranog troška koji bi bio utvrđen da umanjenje nije bilo priznato.

Nederivativne finansijske obaveze

Početno priznavanje i mjerenje

Finansijske obaveze se klasificiraju, pri početnom priznavanju, kao krediti i zajmovi i druge obaveze. Sve finansijske obaveze se pri početnom priznavanju mjere po fer vrijednosti, i u slučaju kredita i zajmova i drugih obaveza, neto od transakcijskih troškova koji su direktno povezani sa stjecanjem finansijskih obaveza. Finansijske obaveze Društva uključuju obaveze prema dobavljačima, kredite i zajmove uključujući bankovna prekoračenja.

Naknadno mjerenje

Naknadno mjerenje finansijskih obaveza ovisi o njihovoj klasifikaciji kako slijedi:

Kredit i zajmovi

Ova kategorija je najrelevantnija za Društvo. Nakon početnog priznavanja kredit i zajmovi na koje se obračunava kamata mjere se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope. Dobit ili gubitak se priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ako se finansijska obaveza prestaje priznavati, te kroz proces amortizacije.

Amortizirani trošak se računa uzimajući u obzir sve naknade i stavke plaćene ili primljene između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijskih troškova i svih ostalih premija i diskonta. Amortizacija efektivne kamatne stope uključuje se kao finansijski rashod u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti .

Ova kategorija se uopćeno odnosi na sve kredite i zajmove.

Prestanak priznavanja

Finansijska obaveza se prestaje priznavati kada je nestala, ili ako je ugovorna obaveza podmirena, ispravljena ili istekla. Kada se postojeća finansijska obaveza zamjeni s drugom finansijskom obavezom kod postojećeg davatelja po značajno izmijenjenim uslovima, ili kada se postojeća finansijska obaveza značajno mijenja, ova izmjena ili modifikacija se tretira kao nestajanje originalne finansijske obaveze i priznavanje nove finansijske obaveze.

Kao nestajanje finansijske obaveze ili priznavanje nove finansijske obaveze tretira se razmjena dužničkih instrumenata sa suštinski različitim uslovima između postojećeg primatelja i davatelja. U ovom slučaju Društvo prestaje priznavati postojeću finansijsku obavezu, a uknjižava novu. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske obaveze (ili dijela finansijske obaveze) nastale ili prenesene drugoj strani i plaćene naknade, uključujući svu prenesenu nenovčanu imovinu ili preuzete obaveze, priznaje se u dobit ili gubitak.

Prebijanje finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju i neto iznos se prikazuje u izvještaju o finansijskom položaju ako Društvo ima zakonski provedivo pravo prebijanja priznatih iznosa i namjerava ili da namiri neto iznos, ili da realizira sredstva i istovremeno izmiri obavezu.

1.12. ZALIHE

Zalihe se mjere po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno od toga što je niže. Troškovi nabave se određuju primjenom metode prosječnog ponderiranog troška.

Neto ostvariva vrijednost je procijenjena prodajna cijena u redovnom toku poslovanja umanjena za procijenjene troškove dovršenja i procijenjene troškove koji su neophodni da se obavi prodaja.

1.13. UMANJENJE VRIJEDNOSTI NEFINANSIJSKE IMOVINE

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja, Društvo provjerava knjigovodstvene vrijednosti svoje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje naznake o gubicima uslijed umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka upotrebe i ona koja još nije raspoloživa za upotrebu se podvrgava provjeri umanjenja vrijednosti najmanje jednom godišnje te svaki puta kad postoji naznaka o mogućem umanjenju.

Nadoknadivi iznos je veći iznos uspoređujući fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje i vrijednost imovine u upotrebi. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi svode se na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za sredstvo za koje procjene budućih novčanih tijekova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvene vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, u kom slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti proizašlo iz revalorizacije.

Kod kasnijeg poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost sredstva (jedinice koja stvara novac) se povećava se do njegovog revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama po tom sredstvu (jedinici koja stvara novac) nisu bili priznati gubici od umanjenja. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se uračunava u dobit ili gubitak, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, kod kojeg se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

1.14. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac i novčani ekvivalenti u izvještaju o finansijskom položaju obuhvaćaju novac u blagajni i depozite po viđenju i kratkoročna ulaganja s dospjećem od tri mjeseca ili manje i podložna su značajnom riziku promjena vrijednosti.

U svrhu izvještaja o novčanim tokovima, Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu i kratkoročne depozite kako je definirano u prethodnom stavu. Prekoračenja na bankovnim računima se ne uključuju kao sastavni dio gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

1.15. REZERVIRANJA

Rezerviranja se priznaju kad Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) koja je proizašla iz prošlih događaja, kad je vjerovatno da će Društvo namiriti tu obavezu i kad je iznos obaveze moguće pouzdano procijeniti. Iskazani iznos rezerviranja održava najbolju moguću procjenu naknade koju će biti potrebno isplatiti radi namire sadašnje obaveze na kraju izvještajnog perioda uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obavezom. Ako se rezerviranje mjeri koristeći procjenu odliva novca potrebnog za namiru sadašnje obaveze, knjigovodstveni iznos obaveze je sadašnja vrijednost tih novčanih odliva (kad je učinak vremenske vrijednosti novca materijalno značajan).

2. PROMJENE U RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA

Usvojene računovodstvene politike su u skladu s prošlogodišnjim osim ako drugačije nije navedeno i objavljeno.

NOVI I PRERAĐENI STANDARDI I INTERPRETACIJE

Društvo je po prvi put primijenilo određene standarde i izmjene, koji su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 01. januara 2015. godine. Društvo nije usvojilo ranije neki drugi standard, interpretaciju ili izmjenu koji je objavljen ali još uvijek nije na snazi.

Priroda i efekat ovih promjena je navedena u nastavku. Iako se ovi novi standardi prvi put primjenjuju u 2015. godini, nisu imali značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva. Priroda i utjecaj svakog novog standarda ili izmjene, ako postoji, je opisan u nastavku:

IZMJENE MRS – a 19 PLANOVI DEFINIRANIH NAKNADA: DOPRINOSI POSLOPRIMCA

Ovim izmjenama i dopunama razjašnjava se računovodstveno iskazivanje doprinosa koje u fond (plan) definiranih naknada uplaćuju posloprimci ili treći. Prema izmjenama i dopunama, trošak rada umanjuje se nakon uplata diskrecijskih doprinosa od posloprimaca ili trećih u fond. Kad su doprinosi posloprimaca ili trećih propisani službenim uslovima fonda, njihov način obračunavanja ovisi o tome jesu li doprinosi povezani s uslugom, tj. radom, odnosno:

- ako doprinosi nisu povezani s uslugom, tj. radom (odnosno potrebni su da bi se snizio manjak uslijed gubitaka po osnovi imovine fonda ili aktuarskih gubitaka), oni utječu na mjerenje neto obaveze, odnosno imovine po osnovi definiranih naknada;
- ako su povezani s radom, umanjuju trošak rada, tj. usluge . Ako visina doprinosa ovisi o broju godina rada, subjekt je dužan trošak rada, tj. usluge umanjiti na način da mu pripíše doprinose za razdoblje rada koristeći metodu pripisa propisanu u tački 70 MRS-a 19 (za bruto naknade). Ako visina doprinosa ne ovisi o broju godina rada, subjektu je dopušteno ili smanjiti trošak rada u razdoblju odrade, tj. pružanja usluge, ili trošak rada smanjiti pripisivanjem doprinosa razdobljima rada posloprimaca u skladu s tačkom MRS-a 19.

Izmjene i dopune primjenjuju se retroaktivno.

Ovaj izmjena nije relevantna za Društvo, jer nema planova definiranih naknada s doprinosima poslodavaca.

GODIŠNJA DORADA MSFI – JEVA IZ CIKLUSA 2010. – 2012 (NA SNAZI ZA OBRAČUNSKE GODINE KOJA ZAPOČINJU NA DAN ILI NAKON 01. JULA 2014. GODINE, OSIM KAKO JE NIŽE NAVEDENO)

S iznimkom povezanom uz MSFI 2 – Plaćanja temeljena na dionicima koje se primjenjuje na transakcije plaćanja temeljena na dionicama s početkom primjene na ili poslije 01. jula 2014. godine, sva druga poboljšanja su na snazi za računovodstvene periode koji počinju na ili nakon 01. jula 2014. godine. Društvo je primijenilo ova poboljšanja po prvi put u ovim finansijskim izvještajima. Ona uključuju:

MSFI 2 – PLAĆANJA TEMELJENA NA DIONICAMA – DEFINICIJA UVJETA ZA STJECANJE PRAVA

Izmjene imaju za cilj razjasniti definiciju uvjeta za stjecanje prava i tržišnog uvjeta radi dosljedne klasifikacije uvjeta koji se primjenjuju na plaćanja temeljena na dionicama. Njima se dodaju i definicije „uvjeta uspješnosti“ i „uvjeta usluga“, koje su ranije bile obuhvaćene definicijom uvjeta za stjecanje prava. Preciznije,

- tržišni uvjet znači, prema izmjenama, da je riječ o uvjetu uspješnosti koji se odnosi na tržišnu cijenu ili vrijednost vlasničkih instrumenata izvještajnog ili nekog subjekta unutar iste grupe. Prema tržišnom uvjetu, druga strana dužna je odraditi određeno razdoblje.

- Izmjenama je za uvjet uspješnosti utvrđeno da razdoblje za ostvarivanje uspješnosti ne smije biti dulje od razdoblja rada, tj. usluge i da se definira prema vlastitom poslovanju izvještajnog ili nekog drugog subjekta unutar iste grupe.

Izmjene i dopune primjenjuju se prospektivno, što znači da ih subjekti primjenjuju na plaćanja temeljena na dionicama s datumom dodjele na dan ili nakon 1. jula 2014. godine.

Ova izmjena nema utjecaja na finansijski položaj ili računovodstvene politike Društva.

MSFI 3 – POSLOVNA SPAJANJA – OBRAČUNAVANJE NEPREDVIĐENE NAKNADE U POSLOVNOM SPAJANJU

Izmjenama i dopunama pojašnjava se da se nepredviđena naknada treba mjeriti po fer vrijednosti na svaki izvještajni datum neovisno o tome potpada li u djelokrug MSFI- a 9 ili MRS- a 39 ili ne. Promjene fer vrijednosti, osim usklađenja u vezi s razdobljem mjerenja kako su definirana u MSFI- ju 3, trebaju se iskazati u dobiti i gubitku. Izmjene i dopune MSFI- ja 3 primjenjuju se prospektivno, što znači da ih primjenjuju na poslovna spajanja s datumom preuzimanja na dan ili nakon 1. jula 2014. godine.

Ova izmjena nema utjecaja na finansijski položaj ili računovodstvene politike Društva.

MSFI 8 – POSLOVNI SEGMENTI – OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA O PROSUDBAMA U DONOŠENJU ODLUKE O TOME DA LI AKTIVNE DIJELOVE POSLOVANJA ISKAZATI ZBIRNO ILI NE

Izmjenama i dopunama (i) subjektima se propisuje obaveza objavljivanja prosudbi kojima se rukovodstvo rukovalo u primjeni kriterija objedinjavanja poslovnih segmenata, uključujući opis samih objedinjenih poslovnih segmenata te ocijenjene privredne pokazatelje da bi se utvrdilo imaju li aktivni dijelovi poslovanja slična ekonomska obilježja i (ii) objašnjeno je da se prikaz odnosa ukupne imovine izvještajnih segmenata u odnosu na imovinu subjekta daje samo ako se analiza imovine po segmentima redovito daje na uvid glavnom donositelju poslovnih odluka.

Ova izmjena nema utjecaja na finansijski položaj ili računovodstvene politike Društva.

MRS 16 – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA; MRS 38 – NEMATERIJALNA IMOVINA

Izmjenama i dopunama MRS- a 16 i MRS- a 18 uklonjene su zamijećene nedosljednosti u obračunavanju akumulirane amortizacije kod revalorizacije neke stavke nekretnina, postrojenja i opreme ili nematerijalne imovine. Izmijenjenim standardima pojašnjeno je da se bruto knjigovodstvena vrijednost usklađuje dosljedno revalorizaciji knjigovodstvene vrijednosti imovine te da je akumulirana amortizacija razlika između bruto knjigovodstvenog iznosa i knjigovodstvenog iznosa uzimajući u obzir akumulirane gubitke od umanjenja.

Ova izmjena nema utjecaja na finansijski položaj ili računovodstvene politike Društva.

MRS 24 – OBJAVLJIVANJE POVEZANIH STRANA

Izmjenama i dopunama pojašnjeno je da je društvo za upravljanje koje pruža ključne usluge upravljanja izvještajnom subjektu ili matici izvještajnog subjekta povezana osoba izvještajnog subjekta. Prema tome, izvještajni subjekt treba iznose nastale za usluge plaćene ili plative društvu za upravljanje za pružanje usluga ključnih rukovoditelja iskazati kao transakcije s povezanim stranama. No, nije obavezno objavljivati elemente naknada ključnim rukovoditeljima koje društvo za upravljanje isplaćuje svojim zaposlenicima ili direktorima.

Ova izmjena nema utjecaja na finansijski položaj ili računovodstvene politike Društva.

Riječ je o izmjenama i dopunama nekoliko MSFI– jeva koje su kratko opisane u nastavku:

Ova poboljšanja su na snazi od 01. jula 2014. godine i Društvo je primijenilo ove izmjene za prvi put u ovim finansijskim izvještajima. Ona uključuju:

MSFI 3 - POSLOVNE KOMBINACIJE – OPĆEG IZUZEĆA ZA ZAJEDNIČKE POTHVATE

Izmjenama i dopunama obrazloženo je da se MSFI 3 ne primjenjuje na računovodstveno iskazivanje osnivanja zajedničkog posla u finansijskom izvještajima samoga zajedničkoga posla.

MSFI 13 – MJERENJE FER VRIJEDNOSTI – PORTFELJNO IZUZUEĆE

Izmjenama i dopunama pojašnjava se da u portfeljno izuzeće radi mjerenja fer vrijednosti skupine finansijske imovine i finansijskih obaveza na neto osnovi ulaze svi ugovori iz djelokruga MRS- a 39 ili MSFI- ja 9, odnosno koji se obračunavaju sukladno navedenim standardima, čak i ako je riječ o ugovorima koji ne udovoljavaju definiciji finansijske imovine odnosno finansijske obaveze iz MRS- a 32.

Ova izmjena nema utjecaja na finansijski položaj ili računovodstvene politike Društva.

MRS 40 – INVESTICIJSKE NEKRETNINE

Izmjene i dopune pojašnjavaju da se MRS 40 i MSFI 3 međusobno ne isključuju te da može postojati obaveza primjene oba standarda. Prema tome, subjekt koji stiže ulaganja u nekretninu (tzv. investicijsku nekretninu) mora utvrditi udovoljava li:

- Nekretnina definiciji ulaganja u nekretnine iz MRS – a 40 te
- Predmetna transakcija definiciji poslovnog spajanja iz MSFI – ja 3.

Subjekt bi izmjene i dopune trebao primijeniti prospektivno na sva ulaganja u nekretnine stečena od početka prvog razdoblja na koje ih je počeo primjenjivati. Prema tome, ulaganja u nekretnine stečena u prethodnim razdobljima ne prepravljaju se.

Međutim, subjekt može birati da li da izmjene i dopune primijeni na pojedinačna ulaganja u nekretnine stečena prije prvog godišnje razdoblja ili nakon datuma stupanja izmjena i dopuna na snagu, tj. 1. jula 2014. godine onda, i samo onda ako raspolaže informacijama koje su potrebne da bi ih mogao primijeniti na ranije transakcije.

Ova izmjena nema utjecaja na finansijski položaj ili računovodstvene politike Društva.

3. KRITIČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI NEIZVJESNOSTI PROCJENA

Pri izradi finansijskih izvještaja Društva, Uprava je koristila određene procjene i pretpostavke koje utiču na objavljene prihode, rashode, imovinu i obaveze te objavljivanje potencijalnih obaveza tokom perioda izvještavanja i na datum izvještaja. Međutim, neizvjesnost vezana uz ove pretpostavke i procjene može rezultirati značajnim izmjenama knjigovodstvene vrijednosti imovine ili obaveza u budućim periodima.

Druge objave u vezi s izloženošću rizicima i nesigurnostima uključuju:

- Upravljanje kapitalom
- Upravljanje rizikom
- Analiza osjetljivosti

Prosudbe

U procesu primjene računovodstvenih politika, Uprava je izvršila sljedeća prosuđivanja koja imaju najznačajniji utjecaj na iznose koji su priznati u finansijskim izvještajima:

Obaveze po operativnom najmu – Društvo kao najmoprimac

Društvo je zaključilo ugovore o najmu. Utemeljeno na procjeni uvjeta i odredaba iz ugovara, poput toga da najam ne pokriva veći dio ekonomskog vijeka sredstva i da sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja najma ne pokriva gotovo cjelokupnu vrijednost iznajmljenog sredstva.

Procjene i pretpostavke

Ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i drugi osnovni izvori neizvjesnosti procjena na kraju izvještajnog perioda, kod kojih postoji znatan rizik značajnih korekcija knjigovodstvenih iznosa imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini su opisane u nastavku:

Korisni vijek upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog izvještajnog perioda. Uprava je utvrdila da u tekućoj godini nije potrebno skratiti korisni vijek upotrebe dugotrajne materijalne imovine.

Rezerviranja za sudske sporove

Iznos priznat kao rezerviranje za sudske sporove je najbolja procjena odliva potrebnih da se izmiri sadašnja obaveza na datum izvještaja o finansijskom položaju, kada je odliv sredstava vjerojatan.

Umanjenje vrijednosti potraživanja

Uprava Društva primjenjuje računovodstvenu politiku rashodovanja potraživanja da ista rashoduje tek po stjecanju sigurnosti da ista ne mogu biti naplaćena. Pri vrednovanju adekvatnosti ispravke vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja, Uprava Društva svoju procjenu ne bazira na starosnoj strukturi potraživanja i otpisima iz prethodnih perioda.

4. PRIHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI

Slijedi analiza prihoda koje je Društvo ostvarilo u tekućoj godini iz aktivnih dijelova poslovanja:

TABELA 6: VRSTE PRIHODA IZ OSNOVNE DJELATNOSTI

POSLOVNI PRIHODI	2015	2014
Prihodi od prodaje učinaka	2.346.442	2.172.748
Ostali poslovni prihodi	59.336	54.337
Ukupno poslovni prihodi	2.405.778	2.227.085

1.16. ANALIZA PRIHODA PO GLAVNIM PROIZVODIMA I USLUGAMA

Slijedi analiza prihoda koje je Društvo ostvarilo u tekućoj godini po svojim glavnim proizvodima i uslugama iz aktivnih dijelova poslovanja:

TABELA 7: ANALIZA PRIHODA PO GLAVNIM PROIZVODIMA I USLUGAMA

	2015	2014
Prihodi od prodaje vode	1.701.301	1.576.913
Prihodi od kanalizacije	105.805	101.242
Prihodi od prodaje mjernih mjesta	336.738	330.851
Prihodi od pružanja usluga priključaka (vode)	112.995	96.368
Ostali poslovni prihodi	89.603	67.373
	2.346.442	2.172.748

Najveći dio prihoda od prodaje odnosi se na prihode od prodaje vode. Prihodi od prodaje vode i pružanja usluga priznaju se po isporuci i fakturiranju vode, odnosno izvršenju i fakturiranju usluga.

1.17. INFORMACIJE O TERITORIJALNIM PODRUČJIMA

Društvo posluje u jednom glavnom području – u državi Bosni i Hercegovini (matičnoj državi, Bosni i Hercegovini).

Slijedi teritorijalna analiza prihoda koje je Društvo ostvarilo iz aktivnih dijelova poslovanja od kupaca.

TABELA 8: INFORMACIJE O TERITORIJALNIM PODRUČJIMA

	2015	2014
Bosna i Hercegovina	2.336.177	2.164.531
Hrvatska	10.265	8.217
	2.346.442	2.172.748

1.18. INFORMACIJE O NAJVEĆIM KUPCIMA

U prihode od prodaje uključeni su prihodi od prodaje usluga fizičkim i pravnim licima. Najveći dio prihoda Društvo ostvaruje po osnovu pružanja usluga fizičkim licima na području Općine Velika Kladuša. Kada su u pitanju pravna lica, Društvo značajan promet ostvaruje sa JKP Vodovod d.o.o. Cazin, JKUP Komunalije d.o.o. Velika Kladuša, Telinea d.o.o. Vodovod i odvodnja d.o.o. Vojnić, i drugi.

5. PRIHODI OD ULAGANJA**TABELA 9: PRIHODI OD ZAKUPA**

	2015	2014
Aktivni dijelovi poslovanja		
Prihodi od zakupnina		
Prihodi od poslovnog najma	47.271	30.443
Od toga:		
Ostali prihodi od najma	47.271	30.443
	47.271	30.443

Prihodi od zakupa se najvećim dijelom sastoje od prihoda od izdavanja poslovnih prostora u zakup u iznosu od 34.366 KM. Društvo ima zaključene ugovore o zakupu poslovnih prostora sa sljedećim kupcima: Telinea d.o.o., Hypo Alpe Adria bank d.d., Dasto Semtel d.o.o. i Vijeće mladih Općine Velika Kladuša. Prihodi od zakupa se također odnose na prihode od zakupa zemljišta u iznosu od 12.906 KM koje Društvo iznajmljuje JKUP Komunalije d.o.o. Velika Kladuša.

TABELA 10: KAMATNI PRIHODI

	2015	2014
Kamatni prihodi:		
Od toga:		
Zatezne kamate u zemlji	38.120	48.222
Ostalo	3	10
	38.123	48.232

U skladu sa MRS 18 – Prihodi, t. 35. b) subjekat je dužan da objavi iznos svake značajne kategorije prihoda priznatog tokom perioda. Po osnovu navedenog, Društvo je ostvarilo prihode od kamata u iznosu od 38.123 KM. Najvećim dijelom se ovi prihodi odnose na prihode po osnovu zateznih kamata iz dužničko-povjerilačkih odnosa.

6. OSTALI DOBICI I GUBICI**TABELA 11: OSTALI PRIHODI I DOBICI**

	2015	2014
OSTALI PRIHODI I DOBICI		
Dobici od prodaje stalnih sredstava	433	0
Viškovi	34.618	0
Ukupno ostali prihodi i dobici	35.051	0

Ostale prihode u toku poslovne godine u najznačajnijem iznosu čine prihodi po osnovu viškova stalnih sredstava.

TABELA 12: OSTALI RASHODI I GUBICI

OSTALI RASHODI I GUBICI	2015	2014
Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	1.296	0
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	28.186	3.504
Ukupno ostali rashodi i gubici	29.482	3.504

Ostale rashode u toku poslovne godine u najznačajnijem iznosu čine rashodi koji se odnose na rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja.

7. FINANSIJSKI TROŠKOVI

TABELA 13: FINANSIJSKI TROŠKOVI

	2015	2014
Aktivni dijelovi poslovanja		
Kamate po dopuštenim prekoračenjima na računima u bankama i bankovnim kreditima (osim onih iz odnosa s povezanim stranama)	49.121	60.059
Ostali finansijski rashodi	3.448	3.378
Ukupni kamatni rashodi po finansijskim obavezama	52.569	63.437
Manje: iznosi uključeni u nabavnu vrijednost kvalificirane imovine		
	52.569	63.437

Priznati rashodi po kamatama odnose se na kamate po osnovu kredita i na kamate iz dužničko - povjerilačkih odnosa.

8. OSTALI TROŠKOVI

1.19. Troškovi proizvodnih usluga

TABELA 14: TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	2015	2014
Troškovi proizvodnih usluga	87.481	96.165
Ukupno troškovi proizvodnih usluga	87.481	96.165

Proizvodne troškove čine kako slijedi:

TABELA 15: STRUKTURA TROŠKOVA PROIZVODNIH USLUGA

	2015	2014	Iznos promjene	% promjene
53 TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	87.481	96.165	-8.684	-9,03%
530 Troškovi usluga izrade i dorade učinaka	2.669	4.036	-1.367	-33,87%
531 Troškovi transportnih usluga	733	870	-137	-15,75%
532 Troškovi usluga održavanja	78.793	68.393	10.400	15,21%
533 Troškovi zakupa	96	0	96	-
535 Troškovi reklame i sponzorstva	3.823	3.794	29	0,76%
539 Troškovi ostalih usluga	1.367	19.072	-17.705	-92,83%

1.20. Nematerijalni troškovi

TABELA 16: NEMATERIJALNI TROŠKOVI

NEMATERIJALNI TROŠKOVI	2015	2014
Nematerijalni troškovi	176.355	177.349
Ukupno nematerijalni troškovi	176.355	177.349

Nematerijalne troškove čine kako slijedi:

TABELA 17: STRUKTURA NEMATERIJALNIH TROŠKOVA

	2015	2014	Iznos promjene	% promjene
55 NEMATERIJALNI TROŠKOVI	176.355	177.349	-994	-0,56%
550 Troškovi neproizvodnih usluga	44.648	38.518	6.130	15,91%
551 Troškovi reprezentacije	6.672	8.603	-1.931	-22,45%
552 Troškovi premija osiguranja	12.398	14.032	-1.634	-11,64%
553 Troškovi platnog prometa	6.376	5.294	1.082	20,44%
554 Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga	27.610	29.632	-2.022	-6,82%
555 Troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina na teret pravnog lica	69.625	71.399	-1.774	-2,48%
556 Troškovi članskih doprinosa i sličnih obaveza	1.661	3.759	-2.098	-55,81%
559 Ostali nematerijalni troškovi	7.365	6.112	1.253	20,50%

9. REZULTAT TEKUĆE GODINE IZ AKTIVNIH DIJELOVA POSLOVANJA

Gubitak tekuće godine iz aktivnih dijelova poslovanja utvrđene nakon usklađenja za stavke koje uvećavaju ili umanjuju dobit:

1.21. Gubici zbog umanjenja vrijednosti finansijske imovine

TABELA 18: GUBICI ZBOG UMANJENJA VRIJEDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE

	2015	2014
Gubici zbog umanjenja potraživanja od kupaca	29.620	3.504
	29.620	3.504

1.22. Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine

TABELA 19: AMORTIZACIJA MATERIJALNE I NEMATERIJALNE IMOVINE

	2015	2014
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	187.930	194.641
Amortizacija nematerijalne imovine	3.677	9.661
Ukupna amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	191.607	204.302

1.23. Ukupni troškovi materijalnih prava (primanja) zaposlenih**TABELA 20: UKUPNI TROŠKOVI MATERIJALNIH PRAVA (PRIMANJA) ZAPOSLENIH**

	2015	2014
Ostala materijalna prava zaposlenih	1.257.491	1.170.962
	1.257.491	1.170.962
Ukupno troškovi materijalnih prava (primanja) zaposlenih	1.257.491	1.170.962

TABELA 21: TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA

TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA	2015	2014
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	1.013.422	992.541
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	224.899	169.098
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	19.170	9.323
Ukupno troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	1.257.491	1.170.962

TABELA 22: STRUKTURA TROŠKOVA PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA

	2015	2014	Iznos promjene	% promjene
52 TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH PRIMANJA ZAPOSLENIH I DRUGIH FIZIČKIH LICA	1.257.491	1.170.962	86.529	7,39%
520 Troškovi plaća	875.308	854.532	20.776	2,43%
521 Troškovi naknada plaća	138.114	138.009	105	0,08%
523 Troškovi službenih putovanja zaposlenih	12.605	9.314	3.291	35,33%
524 Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenika	212.294	159.784	52.510	32,86%
527 Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	18.244	7.199	11.045	153,42%
529 Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	926	2.124	-1.198	-56,40%

Po osnovi primanja koja zaposlenici akumuliraju po osnovi plaća i dnevnica, godišnjih odmora i bolovanja priznaje se obaveza u razdoblju pružanja predmetne usluge u nediskontiranom iznosu primanja za koja se očekuje da će biti isplaćena u zamjenu za navedenu uslugu.

Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih bilježe značajno povećanje u tekućoj poslovnoj godini. Najveće povećanje je iskazano na poziciji troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenika, iz razloga što je zaposlenicima isplaćen regres za godišnji odmor u iznosu od 54.000 KM.

10. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA**TABELA 23: NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA U UPOTREBI**

	2015	2014
Knjigovodstvena vrijednost		
Zemljište u vlasništvu	370.129	370.129
Zgrade	19.483.626	19.573.660
Postrojenja i oprema	651.072	737.991
	20.504.827	20.681.780

TABELA 24: POVEZIVANJE KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI DUGOTRAJNE MATERIJALNE IMOVINE NA POČETKU I NA KRAJU PERIOD

	Zemljište	Građevinski objekti po nabavnoj vrijednosti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski i kancelarijski namještaj	Transportna sredstva	Stambene zgrade i stanovi	Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi
Nabavna ili procijenjena vrijednost							
Stanje na 01.01.2014.	370.129	24.682.450	1.341.744	250.800	534.891	19.047	1.111.905
Povećanja	0	493.814	116.362	6.482	0		29.728
Otuđenja/ prijenos u upotrebu	0	0	0	0	0		-616.658
Stanje na dan 31.12.2014.godine	370.129	25.176.264	1.458.106	257.282	534.891	19.047	524.975
Stanje na dan 01.01.2015.godine	370.129	25.176.264	1.458.106	257.282	534.891	19.047	524.975
Povećanja	0	0	45.575	884	0		1.290.443
Otuđenja/ prijenos u upotrebu	0	0	-39.529	-142	0		-46.459
Stanje na dan 31.12.2015. godine	370.129	25.176.264	1.464.152	258.024	534.891	19.047	1.768.959
Akumulirani ispravak vrijednost zbog amortizacije i umanjenja vrijednosti							
Stanje na dan 01.01.2014. godine	0	5.513.541	1.042.878	95.486	268.346	0	0
Amortizacija za tekući period	0	89.063	43.716	17.520	44.342	0	0
Stanje na dan 31.12.2014. godine	0	5.602.604	1.086.594	113.006	312.688	0	0
Stanje na dan 01.01.2015. godine	0	5.602.604	1.086.594	113.006	312.688	0	0
Amortizacija za tekući period	0	90.034	44.621	16.017	37.259	0	0
Isknjiženo otuđenjem	0	0	-4.048	-142	0	0	0
Stanje na dan 31.12.2015. godine	0	5.692.638	1.127.167	128.881	349.946	0	0
Knjigovodstvene vrijednosti							
Stanje na dan 01.01.2014. godine	370.129	19.168.909	298.866	155.314	266.545	19.047	1.111.905
Stanje na dan 31.12.2014. godine	370.129	19.573.660	371.512	144.275	222.204	19.047	524.975
Stanje na dan 31.12.2015. godine	370.129	19.483.626	336.985	129.143	184.945	19.047	1.768.959

Zemljišta

Zemljište sa knjigovodstvenom vrijednošću od 370.129 KM (2014: 370.129 KM) nije založeno kao instrument osiguranja za kredite.

Građevinski objekti

Građevinski objekti koji se koriste u proizvodnji ili isporuci robe ili usluga, ili u administrativne svrhe su u izvještaju o finansijskom položaju iskazani u revaloriziranim iznosima, koji predstavljaju njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije umanjenu za ispravak vrijednosti (akumuliranu amortizaciju). Na datum izvještavanja neto knjigovodstveni iznos građevinskih objekata je iznosio 19.483.626 KM.

Investicije u toku

Dugotrajna materijalna imovina u izgradnji namijenjena proizvodnji, isporuci ili za administrativne ili još neutvrđene svrhe se iskazuje po trošku nabave umanjenom za priznate gubitke od umanjenja vrijednosti. Dugotrajna materijalna imovina u izgradnji se nakon dovršetka i kad je spremna za upotrebu prenosi na nekretnine, postrojenja ili opremu. Amortizacija dugotrajne materijalne imovine u pripremi, koja se obračunava na istoj osnovi kao i za ostale nekretnine, započinje kad je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu.

U tekućem periodu Društvo je evidentiralo povećanja investicija u toku u iznosu od 1.290.443 KM. Od toga se iznos od 46.459 KM odnosi na investicije u postrojenja i opremu, te u alate i namještaj, koji su stavljeni u upotrebu u 2015. godini. Iznos od 1.243.483,85 KM se odnosi na kupovinu poslovnog objekta od dioničkog društva Agrokomerc. Prema procjeni Društva, navedeni objekt nije bio spreman za upotrebu za periodu izvještavanja.

11. OSTALA NEMATERIJALNA IMOVINA

TABELA 25: POVEZIVANJE KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI DUGOTRAJNE NEMATERIJALNE IMOVINE NA POČETKU I NA KRAJU PERIODA

OPIS	Kapitalizirana ulaganja u razvoj	Koncesije, patenti i licence	Ulaganja u tuđu materijalnu imovinu	Računarski programi/ software	Nematerijalna imovina u pripremi	Avansi	Ukupno
Trošak							
Stanje na dan 01.01.2014. godine	0	0	0	76.736	0	0	76.736
Nove nabavke	0	0	0	5.600	0	0	5.600
Stanje na dan 31.12.2014. godine	0	0	0	82.336	0	0	82.336
Stanje na dan 01.01.2015. godine	0	0	0	82.336	0	0	82.336
Stanje na dan 31.12.2015. godine	0	0	0	82.336	0	0	82.336
Akumulirani ispravak vrijednosti zbog amortizacije i umanjenja vrijednosti							
Stanje na dan 01.01.2014. godine	0	0	0	61.645	0	0	61.645
Trošak amortizacije	0	0	0	9.661	0	0	9.661
Stanje na dan 31.12.2014. godine	0	0	0	71.306	0	0	71.306
Stanje na dan 01.01.2015. godine	0	0	0	71.306	0	0	71.306
Trošak amortizacije	0	0	0	3.676	0	0	3.676
Stanje na dan 31.12.2015. godine	0	0	0	74.982	0	0	74.982
Knjigovodstvene vrijednosti							
Stanje na dan 01.01.2015. godine	0	0	0	15.091	0	0	15.091
Stanje na dan 31.12.2014. godine	0	0	0	11.030	0	0	11.030
Stanje na dan 31.12.2015. godine	0	0	0	7.354	0	0	7.354

12. ZALIHE**TABELA 26: ZALIHE**

ZALIHE	2015	2014
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	184.400	181.014
Ukupno zalihe	184.400	181.014

TABELA 27: MATERIJALNI TROŠKOVI

MATERIJALNI TROŠKOVI	2015	2014
Materijalni troškovi	138.323	145.949
Ukupno materijalni troškovi	138.323	145.949

Materijalne troškove čine kako slijedi (bez troškova energije i goriva):

TABELA 28: NEMATERIJALNI TROŠKOVI

		2015	2014	Iznos promjene	% promjene
51	MATERIJALNI TROŠKOVI	589.547	570.395	19.152	3,36%
511	Utrošene sirovine i materijal	118.866	123.663	-4.797	-3,88%
512	Utrošena energija i gorivo	451.224	424.446	26.778	6,31%
513	Utrošeni rezervni dijelovi	16.760	17.288	-528	-3,05%
514	Otpis inventara, ambalaže i autoguma	2.697	4.998	-2.301	-46,04%

13. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I DRUGA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA**TABELA 29: POTRAŽIVANJA OD KUPACA I DRUGA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA**

	2015	2014
Potraživanja od kupaca	1.301.203	2.472.428
	1.301.203	2.472.428
Ostala potraživanja	6.322	5.529
	6.322	5.529

Potraživanja od kupaca na datum izvještavanja su iznosila 1.301.203 KM. Od toga se iznos od 614.082 KM odnosi na redovna potraživanja od kupaca za pružene usluge, dok se iznos od 687.121 KM odnosi na sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca.

U odnosu na prethodnu poslovnu godinu, sumnjiva i sporna potraživanja bilježe znatno smanjenje u iznosu od 964.058 KM. Razlog ovog smanjenja je namirenje sumnjivih i spornih potraživanja od dioničkog društva Agrokomerc d.d., na osnovu kupoprodajnog ugovora potpisanog 19. septembra 2014. godine. Ugovor je realiziran u 2015. godini. Na osnovu navedenog ugovora, Društvo je kupilo sljedeće nekretnine:

- Po novom katastarskom operatu nekretnine u k.o. Trnovi u PI-1329 i to cijele parcele:
- Kč.br.1106/1 praonica rublja – pijaca ukupne površine 14.427 m², i
- Kč.br.1106/3 praonica rublja – oranica/ njiva ukupne površine 377 m².

Na osnovu ove kupovine, Društvo je kompenziralo iznose potraživanja i obaveza sa Agrokomerc d.d. u iznosu od 1.166.310 KM, te je na datum izvještavanja ostatak obaveza prema Agrokomerc d.d. iznosio 24.627 KM.

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana na kontu 211-9 su stara u prosjeku od jedne do 10 godina, međutim na datum izvještavanja nismo procijenili tačne iznose starosti po godinama.

U iskazana potraživanja su uključena potraživanja koja su dospjela na izvještajni datum, za koje Društvo nije evidentiralo ispravak vrijednosti jer Uprava smatra da nije bilo značajne promjene kreditne sposobnosti kupca. Potraživanja se još uvijek smatraju nadoknadivima.

Analiza dospjelih potraživanja kod kojih nije utvrđena smanjena vrijednost**TABELA 30: ANALIZA DOSPJELIH POTRAŽIVANJA KOD KOJIH NIJE UTVRĐENA SMANJENA VRIJEDNOST**

	2015
< 30 dana	64.324
31 - 60 dana	46.584
61 - 90 dana	26.820
91 - 180 dana	41.486
181 - 360 dana	4.856
Više od 360 dana	239.186
Ukupno	423.256
Prosječan broj dana naplate	197

NAPOMENA

Pravilnikom o računovodstvenim politikama, kao ni dodatnim procedurama nije definiran detaljan otpis potraživanja, niti rokovi u skladu s kojima se vrši prijenos potraživanja na sumnjiva i sporna; umanjene vrijednosti potraživanja, te konačan otpis. Mišljenja smo da se zbog načela opreznosti umanjene vrijednosti potraživanja treba knjižiti u trenutku utuženja potraživanja; poštujući pritom rokove za utuženje i vođenjem detaljne analize potraživanja. Posebno skrećemo pažnju na detaljnu analizu potraživanja od pravnih lica u smislu da li je nad istim pokrenut stečajni postupak, da li je Društvo brisano i slično.

U tekućem periodu vršen je direktan otpis potraživanja u iznosu od 28.186 KM na teret rashoda poslovanja. U prethodnim poslovnim periodima nije vršena ispravka vrijednosti potraživanja u trenutku utuženja na teret rashoda; što po našem mišljenju nije u skladu s zahtjevima Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja. Mišljenja smo da postoje objektivni dokazi o tome da potraživanja od fizičkih lica trebaju biti umanjena na datum sastavljanja financijskih izvještaja. MRS 39.59 navodi da se vrijednost financijske imovine ili grupe financijske imovine umanjuje i da gubici od umanjenja vrijednosti nastaju samo i isključivo ako postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti proizašle iz jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja („događaj povezan s gubitkom“) kada taj događaj (ili događaji) utječe na procijenjene buduće novčane tokove od financijske imovine ili grupe financijske imovine mogu biti pouzdano utvrđeni.

MRS 39.59 kao objektivni dokaz da je vrijednost financijske imovine ili grupe financijske imovine umanjena uključujući vidljive informacije koje imatelj imovine primjećuje vezano je za sljedeće događaje povezane s gubitkom:

- *Značajne teškoće izdavatelja ili dužnika,*
- *Nepoštivanje ugovora, poput nepodmirenja obaveza ili zakašnjenja plaćanja kamata ili kapitala,*
- *Odobrenje koncesije primatelju od strane davatelja zbog ekonomskih i poslovnih razloga koji se odnose na financijske teškoće primatelja, koje davatelj inače ne bi razmatrao,*
- *Zbog nastanka mogućnosti da će dužnik pokrenuti stečajni postupak ili postupak druge financijske reorganizacije,*
- *Nestanak aktivnog tržišta za tu financijsku imovinu zbog financijskih teškoća, ili*
- *Vidljivih podataka koji ukazuju na postojanje smanjenja procijenjenih budućih novčanih tokova od grupe financijske imovine od njezinog početnog priznavanja, koji se mogu izmjeriti (naprimjer povećanje stope nezaposlenosti, smanjenje cijene nekretnina i slično).*

U slučaju Društva, umanjene vrijednosti se može procijeniti i na osnovu zajedničkog učinka više događaja (nepoštivanje uslova iz ugovora, odnosno fakture vezano za rok plaćanja, značajna kašnjenja u plaćanjima, povećan broj zakašnjelih plaćanja, povećanje stope nezaposlenosti u okolini u kojoj Društvo posluje, stopa smrtnosti, i slično).

S obzirom da se iznos sumnjivih i spornih potraživanja odnosi najvećim dijelom na potraživanja od fizičkih lica za pružene usluge, MRS 39 UP87 predviđa da se financijska imovina može grupirati na temelju sličnih obilježja kreditnog rizika, u svrhu zajedničke procjene, koje dokazuju dužnikovu mogućnost da plati sve nepodmirene iznose u skladu sa ugovornim uslovima, npr. na osnovu zemljopisne lokacije, status dospijeca i slično. MRS 39 UP89 dalje navodi da subjekti koji nemaju zasebno vlastito iskustvo o gubitku ili imaju nedovoljno iskustva, upotrebljavaju iskustvo drugih sličnih subjekata unutar grupe za usporedive grupe financijske imovine.

Mišljenja smo da subjekat treba da u svojim računovodstvenim politikama detaljno definira uslove otpisa potraživanja u skladu sa relevantnim standardima (MRS 39), kako to i nalaže Zakon o računovodstvo i reviziji. Također skrećemo pažnju da se odredbe navedenog standarda primjenjuju do 01. januara 2018. godine, kada će svi subjekti biti dužni da umanjeње vrijednosti finansijske imovine priznaju u skladu sa MSFI 9 – Finansijski instrumenti: objavljivanje i prezentiranje, odnosno gubici će se morati priznati za sve očekivane gubitke za cijeli vijek trajanja finansijskog instrumenta (odnosno, potraživanja u ovom slučaju). Priznavanje tih gubitaka bi imalo direktan uticaj na povećanje akumuliranog gubitka u značajnom iznosu.

Također skrećemo pažnju da Društvo na kontima 211-2 i 211-8 iskazuje potraživanja starija između godine dana do tri (ili više) godine. Potrebno je uraditi detaljnu analizu potraživanja za svaki konto.

Ako ne procjenjujemo naplativost potraživanja ne postupamo u skladu s MSFI, te tako dovodimo u pitanje realnost i objektivnost finansijskih izvještaja. Za potraživanja za koja je nastupila zastara ili za koja je utvrđeno da sigurno neće biti naplaćena jer je kupac likvidiran, znači da finansijski izvještaji ne iskazuju realne i objektivne informacije. Da bi ispravka vrijednosti potraživanja bila i porezno priznati rashod potrebno je poštivati odrede propisane Zakonom i porezu na dobit i Pravilnikom o primjeni zakona po porezu na dobit. Da sumiramo, znači kada još uvijek postoji vjerovatnost naplate potraživanja na osnovu utuženja, prijave u stečajnu masu i slično knjižimo vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca.

Kada ne postoji nikakva vjerovatnost naplate, odnosno kada smo sigurni da više ne možemo naplatiti potraživanja (ako je potraživanje zastarjelo (pritom paziti na IOS-e ili utuživanje kojim prestaje zastara), knjiži se direktan otpis potraživanja od kupaca. Na svaki datum sastavljanja finansijskih izvještaja izvršiti procjenu naplativosti potraživanja (koja se bazira na realnim pokazateljima), te u skladu istom (te načelom opreznosti iz Okvira MSFI- ija; definicijom sredstva; MRS –om 39 i ostalim relevantnim odredbama) knjižiti umanjeње vrijednosti potraživanja! Uskladiti računovodstvene politike.

14. OSTALA IMOVINA

TABELA 31: AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	2015	2014
Aktivna vremenska razgraničenja (i)	39.043	53.965
Ukupno aktivna vremenska razgraničenja	39.043	53.965

- (i) Aktivna vremenska razgraničenja odnose se najvećim dijelom na razgraničene troškove po osnovu investicionog održavanja dugotrajne imovine, te manjim dijelom na naprijed plaćene troškove premija osiguranja, prijevoza i slično.

15. VLASNIČKI KAPITAL

Upisani kapital iskazan na dan 31. decembra 2015. godine u iznosu od 20.632.290 KM (31. decembra 2014. godine u istom iznosu) obuhvata osnovni kapital registriran u sudu.

TABELA 32: KAPITAL

KAPITAL	2015	2014
Osnovni kapital	20.632.290	20.632.290
Revalorizacione rezerve	272.205	275.149
Neraspoređena dobit	61.923	54.683
Gubitak do visine kapitala	584.248	584.248
Ukupno kapital	20.382.170	20.377.874

16. ZADRŽANA DOBIT**TABELA 33: ZADRŽANA DOBIT ILI GUBITAK**

	2015	2014
Zadržana dobit (gubitak)	61.923	54.683
	61.923	54.683
Stanje na početku godine	54.683	54.683
Dobit (gubitak) dodijeljen vlasnicima	7.240	0
Stanje na kraju godine	61.923	54.683

17. REZERVE IZ REVALORIZACIJE NEKRETNINA**TABELA 34: REVALORIZACIONE REZERVE**

	2015	2014
Stanje na početku godine	275.149	278.093
Ostalo	-2.944	-2.944
Stanje na kraju godine	272.205	275.149

Rezerva iz revalorizacije nekretnina formirana je iz revalorizacije građevinskih objekata.

18. DUGOROČNA REZERVISANJA**TABELA 35: DUGOROČNA REZERVISANJA**

DUGOROČNA REZERVISANJA	2015	2014
Dugoročna razgraničenja	2.086.826	2.094.792
Ukupno dugoročna rezervisanja	2.086.826	2.094.792

Dugoročna razgraničenja su vezana za primjenu MRS- a 18 – Prihodi. Društvo priznaje dugoročna razgraničenja u izvještaju u finansijskom položaju kao prihode budućih razdoblja, koje prenosi u dobit i gubitak sistemski i racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine.

19. OBAVEZE PO ZAJMOVIMA I KREDITIMA**TABELA 36: FINANSIJSKE OBAVEZE**

	2015	2014
S instrumentima osiguranja plaćanja - po amortiziranom trošku		
Dopuštena prekoračenja po računima u bankama (i)	50.289	53.186
Bankovni krediti (ii)	875.253	1.007.643
	925.542	1.060.829
Tekuće dospijeće	182.909	205.829
Dugoročni dio	692.344	801.814
	875.253	1.007.643

- (i) Društvo je 22. juna 2015. godini sklopilo Ugovor o revolving kreditu u konvertibilnim markama (KM), broj ugovora 5042000192, sa Komercijalno-investicionom bankom d.d. Velika Kladuša u iznosu od 50.000 KM. Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa je 9,10% na dan sklapanja Ugovora. Cijeli iznos kredita dospijeva jednokratno na naplatu na kraju jednogodišnjeg razdoblja.
- (ii) Bankovni krediti se odnose na kredit od Hypo Alpe Adria bank d.d., KIB d.d. i Razvojne banke FBiH. Najveći dio obaveza se odnosi na obaveze za kredit kod Hypo Alpe Adria bank d.d. Bankovni kredit kod ove banke je osiguran sa 8 mjenica u vlasništvu Društva i sa 8 mjenica u vlasništvu Općine Velika Kladuša – Općinsko vijeće. Mjenice su izdane 2008. godine. Na kredit u iznosu od 800.000 CHF obračunava se redovna kamata u cijeni šestomjesečnog LIBOR za CHF zaokružen na veću četvrtinu + 4,25% p.p. godišnje, uz mjesečni obračun i plaćanje kamate, usklađivanje kamatne stope sa LIBOROM-om svakog 30.06. i 31.12., kamata u roku korištenja redovne. Uslijed promjene vrijednosti CHF u odnosu na KM, Društvo je izloženo tečajnim razlikama, po osnovu kojih evidentira pozitivne/negativne tečajne razlike kroz dobit ili gubitak, koje se akumuliraju u glavnici.

20. OSTALE OBAVEZE**TABELA 37: OBAVEZE PO OSNOVU PLAĆA**

OBAVEZE PO OSNOVU PLAĆA	2015	2014
Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća (i)	90.440	85.750
Obaveze za ostala primanja zaposlenih (ii)	26.500	0
Ukupno obaveze po osnovu plaća	116.940	85.750

- (i) Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća odnose se na neisplaćene plaće, poreze i doprinose u 2015. godini.
- (ii) Obaveze za ostala primanja zaposlenih odnose se na obaveze za neisplaćeni regres za godišnji odmor.

TABELA 38: OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	2015	2014
Druge obaveze	2.665	2.497
Obaveze za porez na dodanu vrijednost	22.794	21.135
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	37.517	13.917
Ukupno ostale kratkoročne obaveze	62.976	37.549

21. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA**TABELA 39: OBAVEZE IZ POSLOVANJA**

OBAVEZE IZ POSLOVANJA	2015	2014
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	34.188	34.188
Dobavljači u zemlji	267.169	284.297
Dobavljači u inostranstvu	2.655	7.413
Ukupno obaveze iz poslovanja	304.012	325.898

Prosječni period kreditiranja nabave određene robe ili usluga je 1 mjesec. Za prvih 30 dana od datuma fakture se ne obračunavaju zatezne kamate, a nakon isteka tog perioda se na zaostali iznos zaračunava zatezna kamata u visini 12 % godišnje. Društvo ima politike za upravljanje finansijskim rizikom, međutim uslijed neredovne naplate potraživanja od kupaca Društvo koji rezultira manjkom likvidnih sredstava Društvo ne uspijeva platiti sve obaveze na vrijeme. Zatezne kamate iz dužničko - povjerilačkih odnosa u tekućem periodu su iznosile 3.448 KM.

22. FINANSIJSKI INSTRUMENTI**1.24. Upravljanje kapitalom**

Za svrhu upravljanja kapitalom Društva, kapital uključuje sav kapital i sve pričuve kojima Društvo upravlja kao kapitalom. Primarni cilj upravljanja kapitalom je povećati vrijednost za vlasnike. Društvo upravlja strukturom kapitala i vrši prilagodbe u skladu s promjenama ekonomskih uvjeta i zahtjevima finansijskih ugovora. Da bi se održala ili prilagodila struktura kapitala, Društvo može prilagoditi isplatu dobiti udjelničarima ili izvršiti povrat kapitala udjelničarima. Društvo nadzire kapital koristeći koeficijent finansiranja, koji se definira kao neto zaduženje kroz ukupni kapital plus neto zaduženje. Politika Društva je da zadrži koeficijent finansiranja između **4 i 6%**. U neto zaduženje Društvo uključuje, kamatonosne zajmove i posuđivanja, obaveze prema dobavljačima, umanjeno za gotovinu i gotovinske ekvivalente, isključujući prekinuto poslovanje. Kapital, tj. vlasnička glavnica uključuje sav kapital i pričuve kojima Društvo upravlja kao kapitalom.

TABELA 40: KOEFICIJENT FINANSIRANJA

	2015	2014
Kamatonosni krediti i zaduženja	925.542	1.060.829
Obaveze prema dobavljačima	304.012	325.898
Minus novac i novčani ekvivalenti	44.409	32.779
Prilagođeno neto zaduženje	1.185.145	1.353.948
Kapital	20.382.170	20.377.874
Kapital i neto dug	21.567.315	21.731.822
Omjer neto duga i glavnice	5,21%	5,86%

Da bi se postigao sveukupni cilj upravljanja kapitalom Društvo, između ostalog, ima cilj da osigura pravovremeno izmirenje svojih finansijskih obaveza. Nije bilo izmjena u sveukupnom cilju, politikama i upravljanju kapitalom za godinu koja je završena 31. decembra 2015. godine, niti za godinu koja je završena 31. decembra 2014. godine.

1.25. KATEGORIJE FINANSIJSKIH INSTRUMENATA**TABELA 41: KATEGORIJE FINANSIJSKIH INSTRUMENATA**

	2015	2014
Finansijska imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	44.409	32.779
Zajmovi i potraživanja	1.307.525	2.477.957
	1.351.934	2.510.736
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	1.409.470	1.510.026

1.42 CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA FINANSIJSKIM RIZICIMA

Osnovne finansijske obaveze Društva uključuju zajmove i kredite i obaveze prema dobavljačima. Glavna svrha ovih finansijskih obaveza je da se finansira poslovanje Društva. Osnovna finansijska imovina Društva uključuje potraživanja od kupaca i druga potraživanja, te gotovinu i gotovinske ekvivalente.

Društvo je izloženo tržišnom riziku, kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Uprava Društva nadzire upravljanje ovih rizicima.

Upravljanje tržišnim rizikom

Tržišni rizik je rizik da fer vrijednost budućih novčanih tijekova finansijskog instrumenta fluktuiraju zbog promjena u tržišnim uslovima. Tržišni rizik obuhvata tri rizika: valutni rizik, rizik kamatne stope i druge cjenovne rizike. Finansijski instrumenti koji su pod utjecajem tržišnog rizika obuhvaćaju zajmove i kredite.

i. Valutni rizik

Valutni rizik je rizik fluktuacije ili budućih novčanih tijekova po finansijskim instrumentima zbog promjene tržišnih kamatnih stopa. Društvo određene transakcije zaključuje u stranoj valuti, te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva.

U idućoj tabeli su prikazani knjigovodstveni iznos monetarne imovine i monetarnih obaveza Društva u stranoj valuti na kraju izvještajnog perioda.

TABELA 42: VALUTNI RIZIK

	OBAVEZE		IMOVINA	
	2015	2014	2015	2014
USD				
CHF	733.619	752.089		
EUR				
GPB				

ii. Analiza osjetljivosti na valutni rizik

Društvo je prvenstveno izloženo riziku po valuti zemlje Švicarska (CHF).

U idućoj tablici je analizirana osjetljivost Društva na desetpostotno (10%) povećanje i smanjenje tečaja BAM u odnosu na relevantnu stranu valutu. Analiza uključuje samo otvorene stavke u stranoj valuti i njome su preračunate stavke usklađene za desetpostotnu promjenu valutnih tečajeva. Pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti ili kapitala kod porasta vrijednosti BAM za 10% u odnosu na predmetnu valutu. U slučaju pada vrijednosti BAM za 10% u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit ili glavnica bio bi jednak ali suprotan, odnosno iznosi u tabeli bi bili negativni.

TABELA 43: ANALIZA OSJETLJIVOSTI NA VALUTNI RIZIK

	UTJECAJ VALUTE CHF	
	2015	
Dobit i gubitak		69.334
Vlastiti kapital		62.094

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze, što bi rezultiralo finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojio politiku poslovanja isključivo s kreditno sposobnim stranama. Društvo posluje samo sa subjektima čiji je rejting ekvivalentan investicijskom stepenu ili viši. Informacije o kreditnoj sposobnosti se dobivaju od neovisnih rejtingovskih agencija, ili ako informacije rejtingovskih agencija nisu dostupne, iz drugih javnih izvora finansijskih informacija, te vlastitih evidencija za ocjenjivanje značajnih kupaca. Društvo kontinuirano prati svoju izloženost prema stranama s kojima posluje, kao i njihovu kreditnu sposobnost, a ukupnu vrijednost zaključenih transakcija raspoređuje na prihvaćene klijente. Kreditnom izloženosti se upravlja postavljanjem limita za klijente.

Potraživanja od kupaca se odnose na potraživanja od kupaca u zemlji. Kreditna analiza se provodi na temelju finansijskog stanja dužnika. Od ukupnog stanja redovnih potraživanja od kupaca na kraju godine na kontu 211-2, iznos od 369.003,78 KM se odnosi na potraživanja od fizičkih lica.

Kreditni rizik po likvidnim sredstvima je ograničen, budući da je riječ o bankama kojima su međunarodne rejtingovske agencije dodijelile visoki kreditni rejting.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnju odgovornost za upravljanje kreditnim rizikom snosi uprava, koja je postavila kvalitetan okvir za upravljanje rizikom likvidnosti po kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za likvidnim sredstvima i definirala zahtjeve koji se odnose na upravljanje likvidnošću. Društvo upravlja svojom likvidnošću održavanjem adekvatnih rezervi, korištenjem odgovarajućih bankovnih proizvoda, stalnim praćenjem prognoziranih i ostvarenih novčanih priliva i odliva, te usklađivanjem dospjeća finansijske imovine i finansijskih obaveza.

Mjerenje fer vrijednosti

U ovoj bilješci navedene su informacije o načinima na koje Društvo utvrđuje fer vrijednost razne finansijske imovine i finansijskih obaveza.

Uprava smatra da su knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza koji su u finansijskim izvještajima iskazani po amortiziranom trošku približne njihovim fer vrijednostima.

TABELA 44: HIJERARHIJA FER VRIJEDNOSTI

Hijerarhija fer vrijednosti na da 31. decembra 2015. godine				
	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
Zajmovi i potraživanja				
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	-	1.307.525	-	1.307.525
• bankovni krediti	-	-	875.253	875.253
• obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze		1.409.470		1.409.470

Fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza uvrštene u 2. i 3. hijerarhijsku razinu utvrđene su u skladu s općeprihvaćenim modelima utvrđivanja cijena i uz primjenu analize diskontiranog novčanog toka, pri čemu su najvažnije ulazne varijable sama diskontna stopa i kreditni rizik druge ugovorne strane.

23. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

U izvještaju o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju novac u banci i blagajni.

TABELA 45: NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI	2015	2014
Novac	44.409	32.779
Ukupno novac i novčani ekvivalenti	44.409	32.779

24. NEPREDVIĐENE OBAVEZE I NEPREDVIĐENA IMOVINA

Društvo je tužitelj u sporovima radi naplate potraživanja.

25. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG PERIODA

Nisu nastali nikakvi poslovni događaji ili transakcije zaključno s 31. decembrom 2015. godine koji bi imali značajan utjecaj na finansijske izvještaje na dan ili za period tada završen ili da su od takvog značaja za poslovanje Društva da bi zahtijevali objavu u bilješkama uz finansijske izvještaje.

26. NOVI I PRERAĐENI MSFI – JEVI KOJI NISU NA SNAZI ZA GODINU ZAKLJUČNO S 31. DECEMBROM 2015. GODINE, UZ DOPUŠTENU RANIJU PRIMJENU

Slijedi pregled novih i prerađenih MSFI- jeva primjena kojih u godini zaključno s 31. decembrom 2015. godini još nije obavezna, ali je dopuštena_

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“
- MSFI 14 „Regulirana aktivna i pasivna razgraničenja“
- MSFI 15 „Prihodi po ugovorima s klijentima“
- Izmjene i dopune MSFI- ja 11 pod naslovom „Računovodstvo stjecanja udjela u zajedničkom upravljanju“
- Izmjene i dopune MRS- a 1 pod naslovom „Inicijativa za objavljivanje“
- Izmjene i dopune MRS- a 16 i MRS- a 38 pod naslovom „Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije materijalne i nematerijalne imovine“
- Izmjene i dopune MSFI- ja 16 i MRS- a 41 pod naslovom „Poljoprivreda: biljke za proizvodnju plodova“
- Izmjene i dopune MRS- a 27 „Metoda udjela u odvojenim finansijskim izvještajima“
- Izmjene i dopune MSFI- ja i MRS- a 28 pod naslovom „Prodaja i unos imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata“
- Izmjene i dopune MSFI- j a 10, MSFI- ja 12 i MRS- a 28 pod naslovom „Investicijski subjekti: primjena izuzeća od konsolidacije“ i
- „Godišnja dorada MSFI- jeva iz ciklusa 2012.-2014.

Društvo je izabralo da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Društvo predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva u razdoblju inicijalne primjene.

27. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je uprava i odobrila njihovo izdavanje dana **26. februara 2016.** godine.

28. PROVOĐENJE ANGAŽMANA

Uprava JKP VODOVOD I KANALIZACIJA d.o.o. Velika Kladuša angažirala nas je da obavimo reviziju finansijskih izvještaja za period od 01. januara 2015. do 31. decembra 2015. godine.

U smislu Zakona o računovodstvu i reviziji, odnosno člana 4. Društvo se svrstava u kategoriju velikih pravnih lica. Društvo podliježe obaveznoj reviziji finansijskih izvještaja. Objasnjavajući dio ovog Izvještaja sadrži podjele i napomene vezano za pojedinačne pozicije finansijskih izvještaja za godinu koja završava 31. decembra 2015. godine uz navođenje podataka iz prethodnog perioda.

Osnova za naš angažman je Ugovor o obavljanju revizije finansijskih izvještaja JKP VODOVOD I KANALIZACIJA d.o.o. Velika Kladuša za 2015. godinu, broj 31-UG-15/16 potpisan 25. aprila 2016. godine. Kao krajnji datum našeg angažmana za poslovnu 2015. godinu vrijedi datum izdavanja konačnog izvještaja neovisnog revizora.

Potvrđujemo da smo u našem angažmanu poštivali zahtjeve vezane uz neovisnost.

Reviziju smo proveli u aprilu i maju 2016. godine u prostorijama JKP VODOVOD I KANALIZACIJA d.o.o. Velika Kladuša, i u prostorijama društva za reviziju.

Dali smo objašnjenja i odgovore na sve upite koji su nam postavljeni. Uprava Društva potvrdila nam je odgovornost za finansijske izvještaje u pisanoj formi.

Vrstu i obim revizorskih postupaka pohranili smo u radnim papirima revizora.

O rezultatima naših revizorskih postupaka dostavili smo sljedeći izvještaj. Našem izvještaju prilažemo revidirane finansijske izvještaje, koje čine Izvještaj o finansijskom položaju, Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o gotovinskim tokovima, Izvještaj o promjenama u kapitalu i Bilješke uz finansijske izvještaje. Ovaj Izvještaj treba da služi korisnicima, za bolje razumijevanje našeg angažmana.

Pravni, privredni i porezni aspekt poslovanja subjekta predstavljeni su u ovom izvještaju, kao i podjela i objašnjenje pozicija finansijskih izvještaja.

Izvještaj o obavljenoj reviziji izdaje se isključivo za potrebe vlasnika i Uprave Društva i za nikakve druge potrebe. Ako je predviđeno da treća osoba koristi izvještaj, pisma, informacije ili preporuke koje smo kao revizori dali Društvu, zadržavamo pravo određivanja uvjeta vezanih za takvu odredbu, te imamo pravo zahtijevati zaključivanje direktnog ugovora s revizorom.

Korisnici finansijskih izvještaja Društva su banke, porezna uprava, regulatorna tijela, udjelničari i uprava. Djelokrug revizije je revizija finansijskih izvještaja za 2015. godinu u skladu s Međunarodnim Revizijskim Standardima. Nije došlo do značajnih promjena u odnosu na prethodni period.

Ako nije drugačije dogovoreno u pisanom obliku, ne prihvaćamo nikakvu odgovornost osim one koju smo dužni na dan dostavljanja našeg izvještaja.

29. POSLOVANJE SUBJEKTA

U skladu s članom 40. Zakona o reviziji i računovodstvu pravna lica su obavezna pripremati godišnje izvještaje o poslovanju koji daju objektivan prikaz poslovanja pravnog lica i njegov položaj, uključujući i opis glavnih rizika i neizvjesnosti sa kojima se suočava i mjera poduzetih na zaštiti životne sredine.

U svom Izvještaju o poslovanju, Društvo nije navelo mogući negativan razvitak poslovanja, niti značajne ostvarene gubitke u poslovanju.

Finansijski izvještaji su sastavljeni pod pretpostavkom da pravno lice neograničeno posluje, te da će nastaviti poslovati i u doglednoj budućnosti. Društvo nema namjeru ni potrebu likvidirati ili značajno smanjiti svoje poslovanje. Nismo utvrdili događaje ili uvjete, koji pojedinačno ili skupno mogu uzrokovati značajnu sumnju u pretpostavku vremenske neograničenosti poslovanja subjekta.

Osnovna djelatnost subjekta je uklanjanje otpadnih voda i odvoz smeća.

30. PREDMET REVIZIJE

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu naše revizije. U skladu s važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uprava je dužna osigurati da finansijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu sastavljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje objavljuje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), tako da daju istinitu i objektivnu sliku finansijskog položaja i rezultata poslovanja za taj period.

U slučaju da se u izvještaju revizora o finansijskim izvještajima izvještava o drugim odgovornostima izvještavanja koje su povrh revizorove odgovornosti prema Međunarodnim revizijskim standardima, te druge odgovornosti se navode u odvojenom dijelu revizorova izvještaja koji ima podnaslov „Izvještaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtjevima“ ili drugačije primjereno sadržaju tog dijela revizorovog izvještaja. Reviziju ćemo obaviti u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju pridržavanje etičkih pravila od strane revizora, te planiranje i provođenje revizije do razine koja je potrebna za postizanje razumnog uvjerenja da u finansijskim izvještajima nema značajnih pogrešnih prikazivanja. Revizija uključuje provođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama prikazanim u finansijskim izvještajima. Odabir postupaka ovisi o procjeni revizora, uključujući i procjenu rizika značajnih pogrešnih prikazivanja u finansijskim izvještajima uzrokovanih prijevarom ili pogreškom. Revizija također uključuje procjenjivanje primijenjenih računovodstvenih politika i primjerenost utvrđenih računovodstvenih procjena Uprave, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza finansijskih izvještaja. Uslijed inherentnih ograničenja revizije, te inherentnih ograničenja interne kontrole, postoji neizbježan rizik da se neka pogrešna prikazivanja neće otkriti, unatoč tomu što je revizija na ispravan način isplanirana i obavljena u skladu s MRevS- ima.

U toku revizije nismo došli do saznanja da bi subjekat mogao biti uključen u aktivnosti vezane s pranjem novca.

31. NAČIN I OPSEG PROVOĐENJA ANGAŽMANA

Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila od strane revizora, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su finansijski izvještaji bez materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja. Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama prikazanim u finansijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja u finansijskim izvještajima koja mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvještaja u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva. Revizija isto tako uključuje ocjenu primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena koje je definirala Uprava, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza finansijskih izvještaja. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i čine odgovarajuću osnovu za izražavanje našeg mišljenja. U okviru pristupa reviziji opći ciljevi našeg angažmana su:

- steći razumno uvjerenje da finansijski izvještaji kao cjelina ne sadrže značajna pogrešna prikazivanja, bilo zbog prevare ili zbog pogreške, omogućavajući tako revizoru da izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pripremljeni, u svim značajnim odrednicama, u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja; i
- izvijestiti o finansijskim izvještajima, te komunicirati u skladu s zahtjevima MRevS- a, u skladu s revizorovim nalazima.

Djelokrug našeg rada i pruženo mišljenje su obično ograničeni na pitanje jesu li pripremljeni finansijski izvještaji, u svim značajnim aspektima, u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Kao rezultat, nemodificirano revizorovo izvješće ne osigurava buduću održivost subjekta, niti učinkovitost ili djelotvornost kojima je menadžment vodio poslovanje subjekta. Svako proširenje ove osnovne odgovornosti revizora, poput one koja je obavezna prema lokalnim zakonima ili propisima o vrijednosnim papirima, zahtijeva od revizora obavljanje daljnjeg rada te u skladu s tim i modificiranje ili proširivanje izvještaja revizora.

32. PRISTUP DOKUMENTIMA I INFORMACIJAMA

Nisu postojala ograničenja u pristupu dokumentima i informacijama. Zakonski zastupnici Društva dali su nam sva potrebna objašnjenja i dokaze. Kao dio dokumentacije o obavljenom angažmanu pohranili smo pismo s izjavama menadžmenta. Revizijska dokumentacija je vlasništvo revizorskog Društva.

33. INTERNE KONTROLE

U procesu revizije finansijskih izvještaja Društva JKP VODOVOD I KANALIZACIJA d.o.o. Velika Kladuša za godinu koja završava 31. decembra 2015. godine nisu otkrivena pitanja koja se odnose na značajne slabosti u sistemu internih kontrola subjekta.

34. ZNAČAJNI RIZICI

- Otežana naplata potraživanja od kupaca,
- Valutni rizik uslijed izloženosti promjena kursa valute CHF.

35. ČINJENICE ZA KOJE IMAMO OBAVEZU OBAVIJESTITI UPRAVU

U procesu revizije finansijskih izvještaja Društva JKP VODOVOD I KANALIZACIJA d.o.o. Velika Kladuša za godinu koja završava 31. decembra 2015. godine nisu otkrivena pitanja koja se odnose na prijevaru. U procesu revizije finansijskih izvještaja Društva su otkrivena pitanja koja se odnose na značajna pogrešna prikazivanja koja za utjecaj imaju modifikaciju mišljenja revizora. Revizija nije ukazala na ugroženost principa vremenske neograničenosti poslovanja.

Cazin, 17. maja 2016. godine

Dženita Bećiragić
Partner i ovlaštení revizor

